

Nota van B&W

Portefeuille H. van der Molen
Auteur Dhr. G. Nijland / mr P. de Bruin
Telefoon 5114182
E-mail: gnijland@haarlem.nl
PD/DV Reg.nr. PD/DV/2006/417
Te kopiëren: A en B
B & W-vergadering van 22 augustus 2006

Onderwerp

Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning
gemeente Haarlem 2007

Bestuurlijke context

Op 1 januari 2007 treedt de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) in werking. Hiermee komt onder meer de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) te vervallen. De voorzieningen uit de Wvg gaan over naar de Wmo. Daarnaast gaat de huishoudelijke hulp over van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) naar de Wmo en komt ook deze voorziening onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. De gemeente heeft per 1 januari 2007 de verantwoordelijkheid voor de verstrekking van de individuele voorzieningen Wmo. Hiervoor dient vóór 1 oktober 2006 een verordening te worden vastgesteld.

Commissieparagraaf:

De raad is bevoegd tot het vaststellen van gemeentelijke verordeningen. De Verordening maatschappelijke ondersteuning dus ook. In de commissie dient dit besluit te worden voorbereid.

B&W-besluit:

1. Het college neemt kennis van de inspraakreactie van de AGOB
2. Het college stemt in met de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2007 zoals deze na de inspraak is gewijzigd.
3. De AGOB ontvangt daags na besluitvorming informatie over dit besluit; de media krijgen een persbericht
4. Het college legt zijn besluit tezamen met de inspraakreactie voor aan de gemeenteraad, nadat de commissie Samenleving in gelegenheid is gesteld hieromtrent te adviseren aan de raad.

Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2007

9 augustus 2006

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen.

Artikel 1. Begripsbepalingen.

In deze verordening en de daarop gebaseerde nadere regelgeving wordt verstaan onder:

- a. *Wet*: Wet maatschappelijke ondersteuning;
- b. *Compensatieplicht*: de verplichting aan het gemeentebestuur om personen met aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek door het treffen van voorzieningen een gelijkwaardige uitgangspositie te verschaffen zodat zij zelfredzaam zijn en in staat tot maatschappelijke participatie;
- c. *Beperkingen*: moeilijkheden die een persoon heeft met het uitvoeren van activiteiten;
- d. *Persoon met beperkingen*: een persoon die ten gevolge van ziekte of gebrek, inclusief chronische psychische en psychosociale problemen, aantoonbare beperkingen ondervindt bij het uitvoeren van activiteiten op het gebied van het voeren van het huishouden, bij het normale gebruik van de woning; bij het verplaatsen in en om de woning, bij het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel of bij het ontmoeten van medemensen en het op basis daarvan aangaan van sociale verbanden;
- e. *Mantelzorger*: een persoon, die mantelzorg verleent als bedoeld in artikel 1, lid 1, onderdeel b, van de wet;
- f. *Zelfredzaamheid*: het lichamelijk, verstandelijk, geestelijk en financiële vermogen om voorzieningen te treffen die deelname aan het normale maatschappelijke verkeer mogelijk maken;
- g. *Maatschappelijke participatie*: normale deelname aan het maatschappelijke verkeer, te weten het voeren van een huishouden, het normale gebruik van de woning; het zich in en om de woning verplaatsen; het zich zodanig verplaatsen dat aansluiting wordt gevonden bij regionale, bovenregionale en landelijke vervoersystemen; het ontmoeten van andere mensen en het aangaan en onderhouden van sociale verbanden om op die manier deel te nemen aan het lokale maatschappelijke leven;
- h. *Algemene voorziening*: een voorziening die wordt geleverd op basis van directe beschikbaarheid, een beperkte toegangsbeoordeling en die een snelle, regelarme en adequate oplossing biedt voor de beperkingen die een persoon ondervindt;
- i. *Individuele voorziening*: een voorziening die individueel wordt aangeboden indien een algemene voorziening geen adequate oplossing biedt;
- j. *Eigen bijdrage of eigen aandeel in de kosten*: een door het college van burgemeester en wethouders vast te stellen bijdrage, die bij respectievelijk de verstrekking van een voorziening in natura, een persoonsgebonden budget (een eigen bijdrage) of een financiële tegemoetkoming (een eigen aandeel) betaald moet worden en waarop de regels van het Besluit maatschappelijke ondersteuning van toepassing zijn;
- k. *Voorziening in natura*: een voorziening die in eigendom, in bruikleen, in huur of in de vorm van persoonlijke dienstverlening wordt verstrekt;
- l. *Persoonsgebonden budget*: een geldbedrag waarmee de aanvrager een of meer aan hem te verlenen voorzieningen kan verwerven en waarop de in deze verordening en het Besluit maatschappelijke ondersteuning te stellen regels van toepassing zijn;
- m. *Financiële tegemoetkoming*: een tegemoetkoming in de kosten van een voorziening welke kan worden afgestemd op het inkomen van de aanvrager;
- n. *Algemeen gebruikelijk*: naar geldende maatschappelijke normen tot het gangbare gebruiks- dan wel bestedingspatroon van een persoon als de aanvrager behorend;
- o. *Meerkosten*: kosten van een mogelijk krachtens de wet te verlenen voorziening, voorzover dit deel van de kosten uitgaat boven voor die persoon als algemeen gebruikelijk te beschouwen kosten van een dergelijke voorziening;

- p. *Besparingsbijdrage*: een door de aanvrager te betalen bijdrage, gelijk aan het bedrag dat ten gevolge van de verstrekking van een voorziening door de aanvrager wordt bespaard omdat deze verstrekte voorziening een algemeen gebruikelijke voorziening vervangt of kan vervangen;
- q. *Huisgenoot*: iedere meerderjarige met wie de aanvrager duurzaam een gezamenlijke huishouding voert;
- r. *Budgethouder*: een persoon aan wie ingevolge deze verordening een persoonsgebonden budget is toegekend en die aan het college verantwoording over de besteding van het persoonsgebonden budget verschuldigd is;
- s. *ICF*: International Classification of Functions, Disabilities and Impairments;
- t. *Normaal gebruik van de woning*: de elementaire woonfuncties, te weten die activiteiten die een ieder normaal gesproken in zijn woning onderneemt.

Artikel 2. Voorwaarden.

1. Een voorziening kan slechts worden toegekend voorzover:
 - a. deze langdurig noodzakelijk is om de beperkingen op het gebied van het voeren van het huishouden, het verplaatsen in en om de woning, het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel en bij het ontmoeten van medemensen en op basis daarvan sociale verbanden aangaan op te heffen of te verminderen;
 - b. deze, naar objectieve maatstaven gemeten, als de goedkoopst adequate voorziening kan worden aangemerkt;
 - c. deze in overwegende mate op het individu is gericht.
2. Geen voorziening wordt toegekend:
 - a. indien de voorziening voor een persoon als de aanvrager algemeen gebruikelijk is;
 - b. indien de aanvrager niet woonachtig is in de gemeente Haarlem;
 - c. voor zover de ondervonden problemen bij het normale gebruik van de woning voortvloeien uit de aard van de in de woning gebruikte materialen;
 - d. voor zover de aangevraagde voorzieningen betrekking hebben op een hoger niveau dan het uitrustingsniveau voor sociale woningbouw;
 - e. voor zover er aan de zijde van de aanvrager geen sprake is van aantoonbare meerkosten in vergelijking met de situatie voorafgaand aan het optreden van de beperkingen waarvoor de voorziening wordt aangevraagd;
 - f. voor zover de aanvraag betrekking heeft op kosten die de aanvrager voorafgaand aan het moment van beschikken heeft gemaakt;
 - g. indien een voorziening als die waarop de aanvraag betrekking heeft reeds eerder krachtens deze, dan wel krachtens de aan deze verordening voorafgaande Verordening voorzieningen gehandicapten is verstrekt en de normale afschrijvingstermijn van de voorziening nog niet is verstreken, tenzij de eerder vergoede of versterkte voorziening verloren is gegaan als gevolg van omstandigheden die niet aan de aanvrager zijn toe te rekenen.
3. In afwijking van lid 1, onderdeel a geldt de zinsnede ‘langdurig noodzakelijk’ niet in gevallen waarin voor een afzienbare periode hulp bij het huishouden nodig is.

Hoofdstuk 2. Vorm van te verstrekken individuele voorzieningen.

Artikel 3. Keuzevrijheid.

Een individuele voorziening kan verstrekt worden in natura, als financiële tegemoetkoming en als persoonsgebonden budget. Het college stelt vast in welke situaties de bij wet verplichte keuze tussen een voorziening in natura en een persoonsgebonden budget niet wordt geboden aan de hand van de in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem neergelegde criteria.

Artikel 4. Voorziening in natura.

Indien een voorziening in natura wordt verstrekt is de bruikleenovereenkomst, huurovereenkomst of dienstverleningsovereenkomst tussen de gemeente of de leverancier en de aanvrager van toepassing.

Artikel 5. Financiële tegemoetkoming.

Bij verstrekking van een financiële tegemoetkoming worden de toepasselijke voorwaarden zoals genoemd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem in de beschikking opgenomen.

Artikel 6. Persoonsgebonden budget.

1. Op het persoonsgebonden budget zoals genoemd in artikel 6 van de wet, zijn de volgende voorwaarden van toepassing:

- a. een persoonsgebonden budget wordt alleen verstrekt ten aanzien van individuele voorzieningen;
- b. de omvang van het persoonsgebonden budget is de tegenwaarde van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate te verstrekken voorziening in natura, indien nodig aangevuld met een vergoeding voor instandhoudingskosten, zoals vastgelegd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem;
- c. de wijze waarop het persoonsgebonden budget wordt vastgesteld wordt door het college vastgelegd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem;
- d. op het persoonsgebonden budget is de Overeenkomst persoonsgebonden budget gemeente Haarlem van toepassing.

2. De toekenning van het te verstrekken persoonsgebonden budget, de omvang en de looptijd ervan worden bij beschikking vastgesteld.

3. Bij de beschikking wordt een program van eisen verstrekt waarin aangegeven is aan welke vereisten de met het persoonsgebonden budget te verwerven voorziening dient te voldoen.

4. Na verzending van de beschikking wordt het persoonsgebonden budget ter beschikking gesteld door storting op de rekening van de aanvrager.

5. Het college gaat steekproefsgewijs na of het verstrekte persoonsgebonden budget besteed is aan het doel waarvoor het verstrekt is. De budgethouder is verplicht de daarvoor noodzakelijke stukken, zoals genoemd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem, op verzoek van het college binnen een door het college te stellen redelijke termijn te verstrekken.

6. Na ontvangst van de in het vorige lid bedoelde bescheiden wordt door het college beoordeeld of er aanleiding bestaat het persoonsgebonden budget geheel of ten dele terug te vorderen of te verrekenen.

Artikel 7. Eigen bijdragen en eigen aandeel.

Bij het verstrekken van individuele voorzieningen op grond van de wet is de aanvrager een eigen bijdrage verschuldigd of wordt de financiële tegemoetkoming afgestemd op het inkomen. Het college legt in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem de omvang van de eigen bijdrage en het eigen aandeel vast.

2. Vòðr 1 april 2008 vindt een evaluatie plaats van het in het eerste lid genoemde klassensysteem.

Hoofdstuk 3. Hulp bij het huishouden.

Artikel 8. Vormen van hulp bij het huishouden.

De door het college, ter compensatie van beperkingen ten gevolge van ziekte of gebrek bij het voeren van een huishouden, te verstrekken voorziening kan bestaan uit:

- a. een algemene voorziening waaronder algemene hulp bij het huishouden;
- b. hulp bij het huishouden in natura;
- c. een persoonsgebonden budget te besteden aan hulp bij het huishouden.

Artikel 9. Primaat van de algemene hulp bij het huishouden.

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 4, 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 8, onderdeel a, vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien:

- a. aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek, of
 - b. problemen bij het uitvoeren van de mantelzorg
- het zelf uitvoeren van een of meer huishoudelijke taken onmogelijk maken en de algemene hulp bij het huishouden dit snel en adequaat kan oplossen.

2. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 4, 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 8 onderdelen b en c, vermelde voorzieningen in aanmerking worden gebracht als:

- a. de in artikel 8 onderdeel a, genoemde voorziening een onvoldoende oplossing biedt of
- b. niet beschikbaar is.

Artikel 10. Gebruikelijke zorg.

In afwijking van het gestelde in artikel 9 komt een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 4, 5 en 6, van de wet niet in aanmerking voor hulp bij het huishouden als tot de leefeenheid waar deze persoon deel van uitmaakt een of meer huisgenoten behoren die wel in staat zijn het huishoudelijk werk te verrichten.

Artikel 11. Omvang van de hulp bij het huishouden.

1. De omvang van de hulp bij het huishouden wordt uitgedrukt in klassen, waarbij de volgende klassen met de daarbij behorende uren kunnen worden toegekend:

- Klasse 1, 0 tot en met 1,9 uur per week;
Klasse 2, 2 tot en met 3,9 uur per week;
Klasse 3, 4 tot en met 6,9 uur per week;
Klasse 4, 7 tot en met 9,9 uur per week;
Klasse 5, 10 tot en met 12,9 uur per week;
Klasse 6, 13 tot en met 15,9 uur per week.

Artikel 12. Omvang van het persoonsgebonden budget.

De bedragen die per klasse in de vorm van een persoonsgebonden budget worden verstrekt, worden jaarlijks door het college vastgesteld en vastgelegd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem.

Hoofdstuk 4. Woonvoorzieningen.

Artikel 13. Vormen van woonvoorzieningen.

De door het college, ter compensatie van beperkingen bij het voeren van een huishouden, te verstrekken woonvoorziening kan bestaan uit:

- a. een algemene woonvoorziening;
- b. een woonvoorziening in natura;
- c. een persoonsgebonden budget te besteden aan een woonvoorziening;
- d. een financiële tegemoetkoming in de kosten van een woonvoorziening.

Artikel 14. Primaat algemene woonvoorzieningen en recht op individuele woonvoorzieningen.

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 13, onderdeel a vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek een aanpassing aan de woning noodzakelijk maken en de algemene woonvoorziening dit snel en adequaat kan oplossen.

2. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 13, onderdelen b, c en d vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien de in het vorige lid genoemde oplossing niet aanwezig is of niet tot een snelle en adequate oplossing leidt.

Artikel 15. Soorten individuele woonvoorzieningen.

De in artikel 13, onderdelen b, c en d genoemde voorzieningen kunnen bestaan uit:

- a. een tegemoetkoming in de verhuis- en herinrichtingskosten;
- b. een bouwkundige of woontechnische woonvoorziening;
- c. een niet bouwkundige of niet woontechnische woonvoorziening;
- d. een tegemoetkoming in de kosten van onderhoud, keuring en reparatie van een woonvoorziening;
- e. een tegemoetkoming in de kosten van in verband met tijdelijke huisvesting;
- f. een tegemoetkoming in de kosten in verband met huurderiving;
- g. een uitruimte.

Artikel 16. Primaat van de verhuizing.

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor een voorziening als bedoeld in artikel 15 onderdeel a in aanmerking worden gebracht wanneer aantoonbare beperkingen als gevolg van ziekte of gebrek het normale gebruik van de woning belemmeren.

2. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor een voorziening als bedoeld in artikel 15 onderdelen b en c in aanmerking worden gebracht wanneer de in het eerste lid genoemde voorziening niet mogelijk is of niet de goedkoopst adequate voorziening is.

3. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor een voorziening als bedoeld in artikel 15, onderdeel d. in aanmerking worden gebracht wanneer sprake is van een op basis van aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek aanwezige gedragsstoornis met ernstig ontremd gedrag tot gevolg, waarbij alleen het zich kunnen afzonderen kan leiden tot een situatie waarin deze persoon tot rust kan komen.

Artikel 17. Uitsluitingen.

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn niet van toepassing op het treffen van voorzieningen aan hotels/pensions, trekkerswoonwagens, kloosters, tweede woningen, vakantiewoningen, recreatiewoningen, kamerverhuur en specifiek op gehandicapten en ouderen gerichte woongebouwen voor wat betreft voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten of voorzieningen die bij nieuwbouw of renovatie zonder noemenswaardige meerkosten meegenomen kunnen worden.

Artikel 18. Hoofdverblijf.

1. Een woonvoorziening wordt slechts verleend indien de aanvrager zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben in de woonruimte waaraan de voorziening wordt getroffen.
2. In afwijking van het eerste lid kan een woonvoorziening getroffen worden voor het bezoekbaar maken van één woonruimte indien de aanvrager zijn hoofdverblijf heeft in een AWBZ-instelling.
3. De aanvraag voor het bezoekbaar maken wordt ingediend in de gemeente waar de aan te passen woning staat.
4. De woonvoorziening betreft slechts het bezoekbaar maken van de in het tweede lid bedoelde woonruimte met een door het college in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem vast te leggen maximumbedrag.
5. Onder bezoekbaar maken wordt uitsluitend verstaan dat de aanvrager de woonruimte, de woonkamer en een toilet kan bereiken.

Artikel 19. Weigering van een woonvoorziening.

De aanvraag voor een woonvoorziening als bedoeld in dit hoofdstuk wordt geweigerd indien:

- a. de noodzaak tot het treffen van de woonvoorziening het gevolg is van een verhuizing waartoe op grond van belemmeringen bij het normale gebruik van de woning ten gevolg van ziekte of gebrek geen aanleiding bestond en er geen andere belangrijke reden aanwezig was;
- b. de aanvrager niet is verhuisd naar de voor zijn of haar beperkingen op dat moment beschikbare meest geschikte woning, tenzij daarvoor tevoren schriftelijk toestemming is verleend door het college;
- c. deze betrekking heeft op voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten anders dan automatische deuropeners, hellingbanen en extra trapleuningen;
- d. de woonvoorziening aangevraagd wordt op een moment dat op basis van leeftijd, gezinssituatie of woonsituatie te voorzien was dat deze voorziening noodzakelijk zou zijn en er geen sprake is van een onverwacht optredende noodzaak;
- e. De aanvrager voor het eerst zelfstandig gaat wonen, verhuisd is vanuit of naar een woonruimte die niet geschikt is het gehele jaar door bewoond te worden, verhuisd is naar een AWBZ-instelling of een andere instelling gericht op het verstrekken van zorg, of er in de verlaten woonruimte geen problemen met het normale gebruik van de woning zijn ondervonden.

Artikel 20. Terugbetaling bij verkoop.

De eigenaar-bewoner, die krachtens deze verordening een woonvoorziening heeft ontvangen die leidt tot waardevermindering van de woning, dient bij verkoop van deze woning binnen een periode van 10 jaar na gereedmelding van de voorziening, deze verkoop van de woning onverwijld aan het college te melden. De meerwaarde van de woning dient volgens het in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem door het college vastgelegde afschrijvingsschema te worden terugbetaald.

Hoofdstuk 5. Het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel.

Artikel 21. Vormen van vervoersvoorzieningen.

De door het college, ter compensatie van beperkingen bij het zich lokaal verplaatsen te verstrekken voorziening kan bestaan uit:

- a. een algemene voorziening waaronder een collectieve vervoersvoorziening;
- b. een vervoersvoorziening in natura;
- c. een persoonsgebonden budget te besteden aan een vervoersvoorziening.

Artikel 22. Het recht op een algemene voorziening.

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 21 onderdeel a vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek:

- a. het gebruik van het openbaar vervoer of
- b. het bereiken van het openbaar vervoer onmogelijk maken.

2. Ingeval van toekenning van een collectieve vervoersvoorziening als bedoeld in art. 21, onderdeel a wordt op verzoek van belanghebbende deze voorziening omgezet in een vergoeding in geld, indien:

- a. belanghebbende eigenaar is van een auto of houder van een bruikleenauto, die verstrekt is door het UWV;
- b. bovendien een gezinsinkomen heeft van minder dan 1,5 maal de in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem genoemde inkomensgrenzen.

Artikel 23 Het primaat van het collectief vervoer.

Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 21, onderdeel b en c vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht wanneer:

- a. aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek het gebruik van een collectief systeem als bedoeld in artikel 21, onderdeel a onmogelijk maken, dan wel
- b. een collectief systeem als bedoeld in artikel 21, onderdeel a niet aanwezig is.

Artikel 24. Algemeen gebruikelijke vervoersvoorzieningen.

Indien het inkomen van een ongehuwde persoon of het gezamenlijk inkomen van gehuwde personen meer bedraagt dan 1,5 maal de in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem voor de diverse categorieën genoemde inkomensgrenzen, wordt het bezit van een personenauto algemeen gebruikelijk geacht, zodat een auto of een met een auto vergelijkbare voorziening en de daarmee samenhangende gebruiks- en onderhoudskosten niet in aanmerking komen voor verstrekking of vergoeding.

Artikel 25. Omvang in gebied en in kilometers.

1. Bij de te verstrekken vervoersvoorziening wordt ten aanzien van de vervoersbehoefte ten behoeve van maatschappelijke participatie uitsluitend rekening gehouden met de verplaatsingen in de directe woon- en leefomgeving in het kader van het leven van alledag, tenzij zich een uitzonderingssituatie voordoet waarbij het gaat om een bovenregionaal contact, dat uitsluitend door de aanvrager zelf bezocht kan worden, terwijl het bezoek voor de aanvrager noodzakelijk is om dreigende vereenzaming te voorkomen.

2. De te verstrekken vervoersvoorziening zal maatschappelijke participatie door middel van lokale verplaatsingen met tenminste een omvang per jaar van 1500 kilometer met een bandbreedte tot 2000 kilometer mogelijk maken.

Hoofdstuk 6. Verplaatsen in en rond de woning.

Artikel 26. Vormen van rolstoelvoorzieningen.

De door het college, ter compensatie van beperkingen bij het verplaatsen in en om de woning, dan wel voor sportbeoefening te verstrekken rolstoelvoorziening kan bestaan uit:

- a. een algemene voorziening waaronder een algemene rolstoelvoorziening;
- b. een rolstoelvoorziening in natura;
- c. een persoonsgebonden budget, te besteden aan een rolstoelvoorziening;
- d. een persoonsgebonden budget, te besteden aan een sportrolstoel.

Artikel 27. Primaat algemene rolstoelvoorziening bij incidenteel en dagelijks rolstoelgebruik en sportrolstoel.

1. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 6, van de wet kan voor de in artikel 26, onderdeel a vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek incidenteel zittend verplaatsen in en om de woning noodzakelijk maken en hulpmiddelen die verstrekt worden op grond van de AWBZ of een andere wettelijke regeling geen adequate oplossing bieden.
2. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 26, onderdelen b en c vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek dagelijks zittend verplaatsen in en om de woning noodzakelijk maken en hulpmiddelen die verstrekt worden op grond van de AWBZ of een andere wettelijke regeling geen adequate oplossing bieden.
3. Een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, sub 5 en 6, van de wet kan voor de in artikel 26, onderdeel d vermelde voorziening in aanmerking worden gebracht indien aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek het sporten zonder sportrolstoel onmogelijk maken.

Artikel 28. Aanspraak op rolstoelvoorzieningen voor AWBZ-bewoners.

In afwijking van artikel 27, lid 1 komt een persoon die verblijft in een op grond van artikel 5 van de Wet toelating zorginstellingen erkende instelling uitsluitend voor een rolstoel in aanmerking indien hij geen recht heeft op een rolstoel, verstrekt op grond van de AWBZ.

Hoofdstuk 7. Het verkrijgen van voorzieningen en het motiveren van besluiten.

Artikel 29. Gebruik aanvraagformulier.

Een aanvraag dient te worden ingediend door middel van een door het college ter beschikking gesteld formulier.

Artikel 30. Relatie met de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten.

De aanvraag dient te worden ingediend bij een bij besluit van het college aan te wijzen loket, bij welk loket zowel aanvragen voor voorzieningen inzake de wet alsook aanvragen zorg inzake de AWBZ kunnen worden ingediend.

Artikel 31. Inlichtingen, onderzoek, advies en beschikking.

1. Het college is bevoegd om, voor zover dit van belang kan zijn voor de beoordeling van het recht op een voorziening, degene door wie een aanvraag is ingediend:
 - a. op te roepen in persoon te verschijnen op een door het college te bepalen plaats en tijdstip en hem te ondervragen;
 - b. op een door het college te bepalen plaats en tijdstip door een of meer daartoe aangewezen deskundigen te doen ondervragen en/of onderzoeken.
2. Het college vraagt een door hem daartoe aangewezen adviesinstantie om advies indien:
 - a. het college voornemens is de gevraagde voorziening om medische redenen af te wijzen;
 - b. het college dat overigens gewenst vindt.
3. Een aanvrager is verplicht aan het college of de door hem aangewezen adviesinstantie die gegevens te verschaffen of te doen verschaffen die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van de aanvraag.
4. Bij de advisering zoals genoemd in het eerste lid wordt door de adviseur gebruik gemaakt van de systematiek zoals neergelegd in de ICF.
5. De beschikking vermeldt op welke wijze de genomen beschikking bijdraagt aan het behouden en bevorderen van de zelfredzaamheid en de normale maatschappelijke participatie van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.

Artikel 32. Samenhangende afstemming.

Het college legt in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem regels vast omtrent de wijze waarop de verkrijging van individuele voorzieningen samenhangend wordt afgestemd op de situatie van de aanvrager.

Artikel 33. Wijzigingen in de situatie.

Degene aan wie krachtens deze verordening een voorziening is verstrekt, is verplicht aan het college mededeling te doen van feiten en omstandigheden, waarvan redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze van invloed kunnen zijn op het recht op een voorziening.

Artikel 34. Intrekking van een voorziening

1. Het college kan een besluit, genomen op grond van deze verordening, geheel of gedeeltelijk intrekken indien:
 - a. niet is voldaan aan de voorwaarden gesteld bij of krachtens deze verordening;
 - b. op grond van gegevens beschikt is en gebleken is dat de gegevens zodanig onjuist waren dat, waren de juiste gegevens bekend geweest, een andere beslissing zou zijn genomen.

2. Een besluit tot verlening van een financiële tegemoetkoming of een persoonsgebonden budget kan worden ingetrokken indien blijkt dat de tegemoetkoming of het budget binnen zes maanden na uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van het middel waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.

Artikel 35. Terugvordering

1. Ingeval een voorziening is ingetrokken kan op basis daarvan reeds uitbetaalde financiële tegemoetkoming of persoonsgebonden budget worden teruggevorderd.

2. In geval het recht op een in eigendom verstrekte voorziening is ingetrokken kan deze voorziening worden teruggevorderd indien de voorziening is verleend op basis van valselijk verstrekte gegevens.

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen.

Artikel 36. Hardheidsclausule.

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de aanvrager afwijken van de bepalingen van deze verordening, indien toepassing van de verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 37. Indexering.

Het college kan jaarlijks per 1 januari de in het kader van deze verordening en het op deze verordening berustende Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem geldende bedragen verhogen of verlagen conform de ontwikkelingen van de prijsindex volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Artikel 38. Inwerkingtreding.

Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2007

Artikel 39. Citeertitel.

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2007.

Toelichting op de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2007.

9 augustus 2006

Inleiding.

Het op 27 mei 2005 ingediende wetsvoorstel 30131 "Nieuwe regels betreffende maatschappelijke ondersteuning", de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), is op 14 februari 2006 in de Tweede Kamer met alleen de stemmen van de Socialistische Partij tegen aangenomen. Aan deze bijna unanieme stemming is een behandeling voorafgegaan die de wet een ander aanzicht heeft gegeven. De consequenties hiervan zijn niet direct te overzien: ook de Wet maatschappelijke ondersteuning is een wet die verdere invulling behoeft en uiteindelijk door jurisprudentie een duidelijke vorm zal krijgen. Bij de Wet maatschappelijke ondersteuning is dan bovendien nog sprake van het gegeven dat het kernbegrip van de wet, het zogenaamde compensatiebeginsel, bij amendement aan de wet is toegevoegd, waardoor een begripsomschrijving van dit cruciale begrip ontbreekt, met het gevolg dat de toelichting op het amendement uitgangspunt is voor de vormgeving van dit compensatiebeginsel. De verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning geeft invulling aan de in de Wet maatschappelijke ondersteuning gegeven opdracht regels te stellen bij verordening. In deze verordening is vorm gegeven aan het compensatiebeginsel zonder de regels van de Wet voorzieningen gehandicapten en de regels rond de functie huishoudelijke verzorging uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) geheel los te laten. Dit is van belang om niet een vacuüm te laten ontstaan, te meer daar het overgangsrecht zoals geregeld in de Wmo bestaande cliënten maximaal één jaar het behoud van de oude rechten op grond van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten of de Wet voorzieningen gehandicapten biedt.

Het overgangsrecht gaat er ook van uit dat voor alle nieuwe aanvragers nog drie maanden nadat de gemeentelijke verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning is vastgesteld de "oude" regels uit Wvg en AWBZ gelden. Gevolg hiervan is dat een gemeente die vanaf 1 januari 2007 voor nieuwe aanvragers ook direct nieuw beleid wil voeren, haar verordening vóór 1 oktober 2006 door de gemeenteraad moet hebben laten vaststellen.

Dat betekent dat de gehele procedure van voorbereiding, inclusief inspraak, voordien plaats moet hebben gehad. Dit heeft grote druk gezet op het zo snel mogelijk schrijven van deze verordening die is gebaseerd op de door de VNG ontwikkelde modelverordening.

In de verordening is met name uitwerking gegeven aan de artikelen 4, 5, 6, 15, 19 en 26 Wmo.

In de Wmo komen voorzieningen uit de Welzijnswet en voorzieningen uit de AWBZ en de Wvg bij elkaar. Voorzieningen die tot 1 januari 2007 onder de Welzijnswet vallen en na die datum onder de Wmo, worden als voorliggende voorzieningen aangeboden en worden daarom niet in deze modelverordening opgenomen. De in deze modelverordening opgenomen algemene voorzieningen zijn in principe ook als voorliggende voorzieningen te beschouwen, maar omdat de meeste algemene voorzieningen voor het eerst een plaats vinden in deze verordening, zijn zij nog wel benoemd en van een primaat voorzien. Het is niet ondenkbaar dat deze algemene voorzieningen op termijn terug te vinden zullen zijn bij de onbenoemde voorliggende voorzieningen zoals maaltijdvoorziening en personenalarmering.

Alle bedragen en bijbehorende regelgeving worden opgenomen in een Besluit. Voor dit Besluit stelt de VNG een Modelbesluit maatschappelijke ondersteuning beschikbaar. Ook voor de beleidsregels (beter bekend als het zogenaamde verstrekkingenboek) komt een model beschikbaar.

Algemene toelichting.

De kern van de Wet maatschappelijke ondersteuning wordt gevormd door het compensatiebeginsel. Dit beginsel is bij amendement in de Wmo opgenomen (Kamerstukken II, 2005/06, 30 131, nr. 65). Het compensatiebeginsel is afkomstig van de Raad voor de Volksgezondheid en Zorg. In zijn briefadvies over de Wmo staat het volgende:

“Het verdient volgens de Raad aanbeveling om de wettelijke aanspraak op maatschappelijke ondersteuning te relateren aan aard en ernst van de beperking(en) van burgers, door gemeenten te verplichten zorg te dragen voor compensatie van deze beperking(en). En wel zodanig dat de burger met een beperking in een gelijkwaardige uitgangspositie wordt gebracht ten opzichte van de burger zonder beperking(en). De gemeente heeft hierin een resultaatsverplichting. Dit brengt met zich mee dat de gemeente zelf mag bepalen welke voorzieningen zij aanbiedt om het wettelijk vastgestelde doel/resultaat te bereiken. Teneinde tevens recht te doen aan het uitgangspunt dat daar waar mogelijk beroep gedaan wordt op de eigen verantwoordelijkheid van burgers moet het mogelijk zijn om aan de aanspraak op ondersteuning een inkomenstoets te koppelen. Omdat het om maatschappelijke participatie gaat, is dit te rechtvaardigen. Daartoe dienen op centraal niveau regels gesteld te worden.

In het licht van de voorgestelde ‘compensatieplicht’ heeft het de voorkeur van de Raad om alleen individuele voorzieningen over te hevelen naar de WMO, zodat de wet een eenduidig karakter kan krijgen. In deze visie blijft naast de WMO een Welzijnswet bestaan, waarin de collectieve (gemeenschapsgerichte) voorzieningen worden ondergebracht. Deze voorzieningen zijn immers algemeen van aard en bedoeld voor iedere ingezetene van de gemeente, ongeacht diens eventuele beperkingen. Voor deze voorzieningen acht de Raad het niet gewenst een wettelijke aanspraak in het leven te roepen. Deze aanbeveling heeft betrekking op het niveau van de aanspraak (c.q. voorziening), niet op het niveau van de uitvoering. Op het tweede niveau kan immers, ook bij een individuele aanspraak (bijvoorbeeld vervoer) een ‘collectieve’ voorziening worden aangewend (bijvoorbeeld openbaar vervoer).

Door de aanspraak op ondersteuning niet te verankeren in een verplichting om bepaalde met name te noemen voorzieningen te verstrekken (zorgplicht), maar te omschrijven in termen van het te bereiken resultaat (compensatieplicht), kan onzekerheid ontstaan over wat nu precies als recht geldt. Om die reden is het volgens de Raad noodzakelijk om in de wet zelf op te nemen wanneer sprake is van een gelijkwaardige uitgangspositie van burgers. Dat is immers het resultaat waarop de gemeente, ook in rechte, kan worden aangesproken. Dit betekent dat geoperationaliseerd moet worden wat de termen ‘zelfredzaamheid’ en ‘maatschappelijke participatie’ betekenen: welke activiteiten moet iemand daarvoor tenminste kunnen uitvoeren?

Door het te bereiken resultaat (de compensatie) als aangrijpingspunt te nemen is het volgens de Raad niet noodzakelijk in de wet zelf criteria op te nemen voor de indicatiestelling.”

Dit beginsel is bij amendement “vertaald” en vervolgens in de wet opgenomen. Het is met name de toelichting op het amendement dat informatie geeft over de bedoeling van de wetgever met het begrip compensatieplicht. De toelichting luidt:

“Ter vervanging van de verplichting gedurende drie jaar om te voorzien in met name genoemde producten en diensten strekt het nieuw geformuleerde artikel ertoe de algemene verplichting aan gemeenten op te leggen om beperkingen in de zelfredzaamheid op het gebied van het voeren van een huishouden, het zich verplaatsen in en om de woning en om zich lokaal per vervoermiddel te verplaatsen, weg te nemen. Onder zelfredzaamheid wordt in dit verband verstaan het lichamelijke, verstandelijke, geestelijke en financiële vermogen om zelf voorzieningen te treffen die deelname aan het normale maatschappelijke verkeer mogelijk maken. Onder normale deelname aan het maatschappelijke verkeer wordt in ieder geval verstaan het kunnen voeren van een huishouden; het normale gebruik van een woning; het zich in en om de woning kunnen verplaatsen; het zich zodanig kunnen verplaatsen dat aansluiting kan worden gevonden bij regionale, bovenregionale en landelijke vervoerssystemen; het kunnen ontmoeten van andere mensen en het aangaan en onderhouden van sociale verbanden om op die manier te kunnen deelnemen aan het lokale sociaal-maatschappelijk leven. Voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk biedt de International Classification of Functions, Disabilities and Impairments (ICF classificatie) een uniform begrippenkader dat als grondslag kan dienen om de behoefte aan voorzieningen in individuele gevallen vast te stellen. De opdracht om compenserende voorzieningen te treffen wordt met dit artikel bij wet gegeven. De normering ervan wordt overeenkomstig de bestuurlijke structuur van de wet op het lokale niveau bepaald met inachtneming van alle bepalingen over de totstandkoming van het lokale beleid en de betrokkenheid van burgers en cliënten daarbij.”

Omdat er geen omschrijving van het compensatiebeginsel in het amendement is opgenomen, is in artikel 1, lid 1, aanhef en onderdeel b van de verordening een omschrijving van de compensatieplicht opgenomen.

Het compensatiebeginsel geldt, zo geeft de tekst van artikel 4, lid 1, Wmo aan, voor de onderdelen:

- a. een huishouden voeren,
- b. zich verplaatsen in en om de woning,
- c. zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel en
- d. medemensen ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aangaan.

Uitgaande van een overgang van de drie Wvg-terreinen woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen plus de functie huishoudelijke verzorging uit de AWBZ naar de Wmo worden de onderdelen uit artikel 4 van de wet in deze modelverordening als volgt uitgewerkt:

- a. onder het voeren van een huishouden wordt verstaan: zowel het wonen, met name de woonvoorzieningen, als de eerdere functie huishoudelijke verzorging, in deze verordening hulp bij het huishouden genoemd;
- b. zich verplaatsen in en om de woning: de rolstoel inclusief (uitsluitend) de sportrolstoel;
- c. zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel: de vervoersvoorzieningen uit de Wvg;
- d. het ontmoeten van medemensen en het daaruit volgende aangaan van sociale verbanden wordt beschouwd als doelstelling voor de eerste drie verstrekkingenterreinen.

Deze indeling is in deze verordening terug te vinden in de hoofdstukindeling.

In artikel 4 van de wet wordt de gemeente opgedragen ten behoeve van de compensatie "voorzieningen te treffen". De wet stelt dus niet dat het steeds om individuele voorzieningen moet gaan. Om te voorzien in het snel en regelarm treffen van veel voorkomende eenvoudige voorzieningen is – in navolging van de VNG-modelverordening - in deze verordening het begrip "algemene voorzieningen" opgenomen. Dit type voorziening komt in de Wvg voor onder de noemer "collectief vervoer". In deze verordening wordt het begrip algemene voorziening geïntroduceerd voor alle onderdelen van het compensatiebeginsel. De mogelijkheid wordt geschapen voor algemene woonvoorzieningen, algemene hulp bij het huishouden, algemene vervoersvoorzieningen en algemene rolstoelvoorzieningen. Wat houden deze algemene voorzieningen in concreto in? Het kan gaan om scootermobielpools, rolstoelen voor incidenteel gebruik (rolstoelpools), collectief vervoer, klussen- en boodschappendiensten, etcetera. Deze opsomming is uitdrukkelijk niet limitatief, aangezien het een nieuw type voorziening betreft, waarvoor de komende jaren nieuwe invullingen zullen ontstaan. Met name op het terrein van hulp bij het huishouden is het een nieuw begrip.

Kenmerkend voor algemene voorzieningen is dat de gemeente deze voorzieningen organiseert, inkoopt en ter beschikking stelt, los van of vooruitlopend op individuele aanvragen terzake. Het zal in de regel gaan om steunpunten, depots, pools, waar de betreffende voorzieningen op voorraad worden gehouden, al of niet op wijkniveau.

Algemene voorzieningen zullen in de regel met een minimum aan procedures kunnen worden aangeboden: met geen of slechts een lichte toegangstoets en zonder eigen bijdragen.

De voordelen van deze algemene voorzieningen zijn een snelle en simpele oplossing van de problemen, zonder bureaucratie en zonder eigen bijdragen. In plaats van de soms complexe advisering wordt in dit kader van het veel lichtere begrip toegangsbeoordeling gebruik gemaakt. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling van deze algemene voorzieningen om daarmee de mogelijkheid van de aanvrager tot het kiezen voor een PGB in te perken.

De verschillende verstrekkingenterreinen worden in de volgende hoofdstukken behandeld. De laatste hoofdstukken zijn gereserveerd voor procedurele aspecten.

Artikelsgewijze toelichting.

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen.

Artikel 1. Begripsbepalingen

Wmo (onderdeel a)

Deze bepaling spreekt voor zich; zie ook de in artikel 43 van de Wet maatschappelijke ondersteuning opgenomen citeertitel van de wet.

Compensatieplicht (onderdeel b)

Het compensatiebeginsel is bij amendement aan het wetsvoorstel toegevoegd. In het amendement is geen omschrijving van dit begrip opgenomen. Gevolg hiervan is dat er in de wet een begripsomschrijving van het cruciale begrip compensatiebeginsel ontbreekt. Daarom staat de begripsomschrijving van de compensatieplicht in de verordening. Voor de begripsomschrijving is gebruik gemaakt van het briefadvies van de Raad voor de Volksgezondheid en de Zorg, de 'uitvinder' van het compensatiebeginsel. Voor wat betreft de gelijkwaardige uitgangspositie is gebruik gemaakt van de toelichting op het amendement, evenals voor wat betreft de termen zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Het onderdeel "aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek" is afkomstig uit artikel 1, lid 1, onder a. van de Wvfg.

Beperkingen (onderdeel c)

De term "beperkingen" is ontleend aan de ICF, de International Classification of Functioning, Disability, and Health, opgesteld door de Wereld Gezondheidsorganisatie (World Health Organisation, onderdeel van de Verenigde Naties). Het hiervoor genoemde amendement stelt over de ICF: "Voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk biedt de International Classification of Functions, Disabilities and Impairments (ICF classificatie) een uniform begrippenkader dat als grondslag kan dienen om de behoefte aan voorzieningen in individuele gevallen vast te stellen."

Persoon met beperkingen (onderdeel d)

De begripsomschrijving van het begrip "persoon met beperkingen" is afgeleid van de begripsomschrijving van "beperkingen" en van de verschillende terreinen waarvoor op grond van de wet voorzieningen kunnen worden verstrekt. Daarnaast is vanuit de Wet voorzieningen gehandicapten het onderdeel "aantoonbare beperkingen ten gevolge van ziekte of gebrek" toegevoegd. Mede in verband met de begrenzing van de doelgroep zal immers een objectief criterium nodig zijn. Hierdoor blijft jurisprudentie op grond van de Wet voorzieningen gehandicapten ten aanzien van dit onderdeel op dit begrip van toepassing.

Aan deze formulering is de nieuwe doelgroep "personen met een chronisch psychisch of psychosociaal probleem" toegevoegd. Deze doelgroep is afkomstig uit de AWBZ-regelgeving (Besluit zorgaanspraken).

Mantelzorger (onderdeel e)

De begripsomschrijving van het begrip "mantelzorger" is ontleend aan de begripsomschrijving van "mantelzorg" in de wet (artikel 1, lid 1 onder b, van de wet).

Zelfredzaamheid (onderdeel f)

Deze begripsomschrijving komt uit de toelichting op eerder reeds genoemde amendement dat het compensatiebeginsel aan de wet heeft toegevoegd.

Maatschappelijke participatie

Ook deze begripsomschrijving is ontleend aan de toelichting op het amendement dat het compensatiebeginsel aan de wet heeft toegevoegd.

Algemene voorziening (onderdeel h)

Het gaat hier om direct of uit voorraad beschikbare voorzieningen, die met een minimum aan bureaucratie kunnen worden verstrekt. Daarbij valt te denken aan een scala van reeds bestaande of nog te ontwikkelen voorzieningen: collectief vervoer, scootermobielpools, algemene woonvoorzieningen als klussendiensten en voorzieningendepots, rolstoelpools en vrijwilligersdiensten. De verstrekkingprocedure is eenvoudiger dan bij individuele voorzieningen: een beperkte toegangsbeoordeling, geen formele beslissing (beschikking) en geen eigen bijdragen. In de regel gaat het om eenvoudige en veel voorkomende voorzieningen die bedoeld zijn voor incidenteel of kortdurend gebruik. Kenmerk van algemene voorzieningen is tenslotte dat zij altijd in natura verstrekt worden en nooit als financiële tegemoetkoming of persoonsgebonden budget. Op verzoek zal er aan de aanvrager wel een beschikking kunnen worden afgegeven, zodat rechtsbescherming gewaarborgd is.

Individuele voorziening (onderdeel i)

Algemene voorzieningen hebben in het kader van deze verordening voorrang op individuele voorzieningen. Waar mogelijk zal eerst een algemene voorziening worden aangeboden, waar nodig zal een individuele voorziening worden verstrekt. Hoe de keuze zal worden gemaakt tussen beide categorieën voorzieningen hangt uiteraard helemaal af van de individuele situatie van de aanvrager. Door het college vast te stellen beleidsregels zullen afwegingscriteria geven, verder zal een op de individuele situatie afgestemd medisch advies vaak van groot belang zijn. De algemene voorzieningen, nu nog genoemd in de vorm van een primaat, kunnen uitgroeien tot voorliggende voorzieningen en op den duur uit deze verordening verdwijnen, wanneer zij zodanig functioneren dat zij gerekend kunnen worden tot de groep voorzieningen als maaltijdvoorzieningen en personenalarmering.

Eigen bijdrage of eigen aandeel in de kosten (onderdeel j)

De bevoegdheid voor het vragen van een eigen bijdrage of eigen aandeel in de kosten van een voorziening vloeit voort uit artikel 15 lid 1 van de wet. Deze kan op het inkomen worden afgestemd, zij het dat daarvoor op basis van artikel 15 lid 3 van de wet bij algemene maatregel van bestuur nadere regels kunnen worden gesteld. Van deze bevoegdheid wordt gebruik gemaakt door middel van het vaststellen van het Besluit maatschappelijke ondersteuning Dit besluit is nog niet in het Staatsblad verschenen. Wel is een ontwerp aan de Tweede Kamer voorgelegd. In het besluit wordt bepaald wat de ruimte is die gemeenten hebben voor het vaststellen van eigen bijdragen, als ze daartoe willen overgaan.

Voorziening in natura (onderdeel k)

Naturavoorzieningen zijn voorzieningen die niet in de vorm van enigerlei financiële tegemoetkoming worden verstrekt. Daarbij kan worden gedacht aan verstrekking in huur, in bruikleen, in eigendom of in de vorm van dienstverlening.

Persoonsgebonden budget (onderdeel l)

Onder persoonsgebonden budget wordt verstaan een geldbedrag dat de aanvrager onder door het college bepaalde voorwaarden mag besteden aan een compenserende voorziening naar zijn keuze. Nadere uitwerking omtrent de relatie tussen diverse compenserende voorzieningen en daarbij behorende persoonsgebonden budgetten vindt plaats in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem.

Financiële tegemoetkoming (onderdeel m)

Een financiële tegemoetkoming is een geldbedrag dat is bedoeld om een bepaalde voorziening te verwerven. Het is niet per se een kostendekkende vergoeding, maar een bedrag, bedoeld als tegemoetkoming in de kosten.

Algemeen gebruikelijk (onderdeel n)

Evenals onder de Wet voorzieningen gehandicapten het geval was, is het ook onder de Wet maatschappelijke ondersteuning niet de bedoeling dat de gemeentelijke overheid voorzieningen verstrekt, waarover de aanvrager, gezien zijn individuele situatie, ook zonder zijn handicap of beperking, zou kunnen beschikken. Deze voorzieningen worden als algemeen gebruikelijk beschouwd. Wat in een concrete situatie als algemeen gebruikelijk te beschouwen is, hangt af van de geldende

maatschappelijke normen van het moment van de aanvraag. Het begrip “algemeen gebruikelijk” is geconcretiseerd in de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep. Het begrip heeft vaak voor verwarring gezorgd, omdat algemeen gebruikelijke voorzieningen soms wel specifiek voor een handicap worden aangeschaft, maar vanwege hun algemeen gebruikelijke karakter toch niet vergoed worden. Om duidelijk te maken wat in de wet verstaan wordt onder dit begrip is de begripsomschrijving vanuit de jurisprudentie in de verordening opgenomen. Het gaat daarbij om voorzieningen:

- die in de reguliere handel verkrijgbaar zijn;
- die niet speciaal voor gehandicapten bedoeld zijn;
- die niet aanzienlijk duurder zijn dan vergelijkbare producten met hetzelfde doel.

Het begrip “algemeen gebruikelijk” moet overigens niet worden verward met “gebruikelijke zorg”, zoals dat onder de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten is geformuleerd in beleidsregels. Het begrip “gebruikelijke zorg” komt onder de Wet maatschappelijke ondersteuning terug, zie hieronder, onder p.

Meerkosten (onderdeel o)

Het begrip “meerkosten” hangt nauw samen met het begrip “algemeen gebruikelijk”; deze twee begrippen zijn elkaars tegenhangers. De meerkosten zijn de kosten, die in een direct oorzakelijk verband staan met het compenseren van de ondervonden beperking of het psychosociaal probleem, zoals die zijn genoemd in artikel 1, lid 1, onder g. achtste volzin van de wet. Een met de persoon als de aanvrager vergelijkbaar persoon zonder die beperking of dat psychosociale probleem heeft deze meerkosten per definitie niet, omdat daarvoor in diens situatie geen noodzaak is. Mede op de bestrijding van deze meerkosten, dus de kosten die voor een persoon als de aanvrager niet algemeen gebruikelijk zijn, is de wet gericht.

Besparingsbijdrage (onderdeel p)

Wanneer een voorziening wordt verstrekt waar een algemeen gebruikelijk deel onderdeel van uitmaakt (er wordt een driewiel fiets verstrekt, de fiets is algemeen gebruikelijk en maakt daar onderdeel van uit: men hoeft zelf geen fiets meer te kopen) zou sprake kunnen zijn van besparing: er hoeft immers geen algemeen gebruikelijke voorziening meer aangeschaft te worden. Aangezien verstrekking binnen de wet zich beperkt tot de meerkosten, kan in die situatie van de aanvrager het bedrag dat bespaard wordt, gevraagd worden als besparingsbijdrage. Dit is geen vorm van eigen bijdrage of eigen aandeel, zodat de regels daaromtrent niet van toepassing zijn.

Huisgenoot (onderdeel q)

Het uitgangspunt van deze begripsomschrijving ligt in het Protocol Gebruikelijke zorg, zoals tot aan de invoering van de wet door het Centrum Indicatiestelling Zorg werd toegepast als verzameling beleidsregels voor de AWBZ-indicatiestelling voor huishoudelijke zorg. Het is op enkele punten aangepast om te voorkomen dat problemen die in de AWBZ met dit begrip speelden ook naar de wet overgaan. Zo is in plaats van ‘volwassenen’ de term ‘meerderjarigen’ opgenomen.

Budgethouder (onderdeel r)

De invoering van het persoonsgebonden budget maakt het opnemen van het begrip “budgethouder” noodzakelijk. De budgethouder is de persoon die de beschikking krijgt over het budget en over de besteding daarvan ook verantwoording af dient te leggen.

ICF (onderdeel s)

De begripsomschrijving behoeft geen nadere toelichting.

Normaal gebruik van de woning (onderdeel t)

De begripsomschrijving behoeft geen andere toelichting.

Artikel 2. Voorwaarden

Artikel 2, lid 1.
Onderdeel a.

De omschrijving is in zijn kern ontleend aan de Verordening Wvg en aan de wet aangepast. Wat langdurig noodzakelijk is, is afhankelijk van de concrete situatie. Het kan, in tijd uitgedrukt, gaan om twee maanden, bijvoorbeeld bij mensen die in een terminaal ziektestadium verkeren. Het kan ook gaan om veertig jaar, in situaties waarin de beperking bijvoorbeeld aangeboren is en stabiel van aard is. Kenmerk is in beide genoemde situaties dat de ondervonden beperking, naar de stand van de medische wetenschap op het moment van de aanvraag, onomkeerbaar is. Er is dus redelijkerwijs geen verbetering te verwachten in de situatie van de aanvrager. In dit kader zal de prognose van groot belang zijn. Zegt de prognose dat de betrokkene na enige tijd zonder de benodigde hulpmiddelen of aanpassingen zal kunnen functioneren, dan mag men van kortdurende noodzaak uitgaan. Bij een wisselend beeld, waarbij verbetering in de toestand periodes van terugval opvolgen, kan echter uitgegaan worden van een langdurige noodzaak. De medisch adviseur speelt bij het antwoord op de vraag of er al dan niet sprake is van een langdurige noodzaak voor de betreffende voorziening een belangrijke rol. Voor langere tijd betekent in ieder geval dat wie tijdelijke beperkingen heeft, bijvoorbeeld door een ongeluk, terwijl vast staat dat de handicap van voorbijgaande aard is, niet voor een voorziening in het kader van deze verordening in aanmerking komt. Betrokkene kan een beroep doen op de hulpmiddelendepots van de Thuiszorgorganisaties die opgezet zijn in het kader van de AWBZ. Uit deze depots kan men twee maal drie maanden een hulpmiddel gratis lenen, welke periode kan worden verlengd, zij het dat dan huur is verschuldigd. Waar precies de grens ligt tussen kortdurend en langdurig ligt zal van situatie tot situatie verschillen.

In het derde lid is een uitzondering opgenomen voor kortdurende huishoudelijke hulp.

Onderdeel b.

Voorzieningen die in het kader van deze verordening worden verstrekt dienen naar objectieve maatstaven gemeten zowel adequaat als de meest goedkope voorziening te zijn. Met nadruk wordt hierbij gesteld dat met het begrip adequaat bedoeld wordt: volgens objectieve maatstaven nog toereikend. Hoewel datgene wat de aanvrager als adequaat beschouwt mee zal moeten wegen in de beoordeling van het adequaat zijn van de voorziening, zal ook het criterium van het goedkoop zijn, de kosten van de voorziening, een rol spelen bij de uiteindelijke beoordeling van het al dan niet adequaat zijn van een voorziening. Het gaat immers om gemeenschapsgeld. Eigenschappen die kostenverhogend werken zonder dat zij de voorziening meer adequaat maken, zullen in principe niet voor vergoeding in aanmerking komen. Daarbij kan een overweging zijn dat de bruikbaarheid van een voorziening niet alleen door technische en functionele aspecten bepaald wordt. Tevens is het denkbaar dat een product dat duurder is dan een vergelijkbaar product, langer meegaat en dus uiteindelijk goedkoper is. Wat betreft het kwaliteitsniveau waarvan uitgegaan kan worden, moge het duidelijk zijn dat bij een verantwoord, maar ook niet meer dan dat, niveau dient te worden aangesloten. Het is uiteraard wel mogelijk een adequate voorziening te verstrekken die duurder is dan de goedkoopst adequate voorziening, mits de aanvrager bereid is het prijsverschil uit eigen middelen te betalen. Het begrip goedkoopst adequaat geeft het college mogelijkheden tot sturen binnen het beleid.

Onderdeel c.

Het probleem van het individu dient op grond van de wet te worden gecompenseerd. Dat individuele probleem staat dan ook centraal bij de beoordeling van de aanvraag voor een voorziening op grond van de wet.

Artikel 2, lid 2.

Onderdeel a.

Algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn voorzieningen waarover een met de aanvrager vergelijkbare persoon, ook los van de beperking, zou kunnen beschikken. Deze voorzieningen hoeven niet te worden verstrekt. Dit beginsel wordt al tientallen jaren tijd gehanteerd in de sociale wetgeving (AAW/WAO, voormalige Wet-Rea, Wvg) en heeft tot een omvangrijke jurisprudentie geleid, die is vastgelegd in de definitie van dit begrip, zoals die is opgenomen in artikel 1, onder n. van deze verordening. Wat in een concreet geval algemeen gebruikelijk is, hangt dus in beginsel af van de aard van de gevraagde voorziening. Daarnaast speelt de -financiële- situatie van de aanvrager een rol, gezien in relatie tot de maatschappelijke normen op het moment van de aanvraag. Met name die financiële situatie van de aanvrager kan leiden tot een uitzondering op het beginsel dat geen algemeen gebruikelijke voorzieningen worden verstrekt. Uit de bovengenoemde jurisprudentie blijkt immers dat een dergelijke uitzondering zich voordoet als het inkomen van de aanvrager – mede ten gevolge van aantoonbare

kosten ten gevolge van zijn beperking, onder het in diens situatie geldende bijstandsniveau dreigt te geraken. Een andere uitzondering is het ten gevolge van een plotseling optredende handicap moeten vervangen van zaken die nog niet zijn afgeschreven; dat zou zonder die handicap immers ook niet gebeuren.

Onderdeel b.

In de wet is, in tegenstelling tot de situatie bij de Wet voorzieningen gehandicapten, geen specifieke bepaling opgenomen waaruit blijkt dat de compensatieplicht zich beperkt tot in de gemeente woonachtige personen, hoewel artikel 11 van de wet spreekt over ingezetenen. Dit artikel moet opgenomen worden om te voorkomen dat er aanvragen binnenkomen bij gemeenten waar de aanvrager niet woonachtig is.

Onderdeel c.

Deze afwijzingsgrond is afkomstig uit de Wvg-verordening, en is bedoeld voor situaties waarin gebruikte materialen voor problemen zorgen.

Onderdeel d.

Het uitrustingsniveau voor sociale woningbouw is vastgesteld in het Bouwbesluit 2003. Woonvoorzieningen die op dat uitrustingsniveau worden verstrekt, zijn in beginsel van voldoende kwaliteit; duurdere of andere voorzieningen hoeven niet te worden verstrekt. Een duidelijke begrenzing derhalve. Garages bijvoorbeeld vallen daarom niet onder dit niveau. Alleen in die gevallen dat bijvoorbeeld vanuit welstandstoezicht hogere eisen worden gesteld, kan het college hierop een uitzondering maken. Over de hiermee gepaard gaande kosten moeten in een concrete situatie afspraken gemaakt worden. Ook bij hulp bij het huishouden speelt deze bepaling een rol. Indien bijvoorbeeld aanzienlijk meer hulp wordt gevraagd vanwege het feit dat men in een veel grotere of meer luxe woning woont, geeft deze bepaling een duidelijke grens aan.

Onderdeel e.

In sommige gevallen gebruiken mensen al jaren voorzieningen en vragen zij na het optreden van een beperking voorzieningen aan, die in hun situatie kunnen leiden tot de conclusie dat het optreden van beperkingen geen meerkosten met zich meebrengt. Daarvoor is deze onder e. genoemde bepaling bedoeld.

Onderdelen f en g.

In artikel 2 lid 2, onderdelen f en g geeft de verordening een tweetal gronden voor weigering aan. Onder f wordt bedoeld op de situatie dat de aanvrager een voorziening aanvraagt nadat deze reeds door de aanvrager gerealiseerd of aangekocht is. Omdat het college dan geen mogelijkheden meer heeft de voorziening volgens het vastgestelde beleid te verstrekken, noch anderszins invloed heeft op de te verstrekken voorziening, kan in deze situatie de voorziening worden geweigerd. Bijvoorbeeld nadat het college een beslissing over de aanvraag voor een woningaanpassing heeft genomen mag een aanvang worden gemaakt met de werkzaamheden. Pas op dat moment heeft het college alle op de aanvraag betrekking hebbende gegevens beoordeeld en op grond hiervan een besluit genomen over de te treffen voorziening.

Door deze regeling wordt voorkomen dat een voorziening waar vroegtijdig mee is begonnen uiteindelijk niet overeenstemt met hetgeen het college als goedkoopst adequate voorziening beschouwt. Het college kan bijvoorbeeld ook factoren mee laten wegen die buiten de woonruimte van de aanvrager gelegen zijn, zoals een beschikbare aangepaste of goedkoop aan te passen woning elders, of een losse woonunit, waardoor een woningaanpassing wellicht niet noodzakelijk is.

Pas nadat het college een positieve beschikking voor een verhuiskostenvergoeding heeft gegeven, komt een aanvrager hiervoor in aanmerking. Pas nadat advies is verkregen en de gemeente een afweging heeft gemaakt welke oplossing het meest adequaat is kan de aanvrager tot verhuizen overgaan. Met deze voorwaarde wordt tevens voorkomen dat de gemeente achteraf, nadat de aanvrager reeds is verhuisd, met een claim voor een verhuiskostenvergoeding geconfronteerd wordt. In bepaalde gevallen kan het echter nodig zijn dat de aanvrager snel moet beslissen omdat de woning anders aan een andere woningzoekende wordt toegewezen. In deze of andere urgente gevallen is het verkrijgen van toestemming van het college ook voldoende. Maar in alle gevallen dient de aanvrager

voorafgaand aan de verhuizing schriftelijk toestemming van de gemeente te hebben verkregen. Het hoeft hier uiteraard niet te gaan om de feitelijke verhuizing, maar om een situatie waarin men bepaalde onomkeerbare stappen heeft gezet die in de regel voorafgaan aan een verhuizing, zoals het sluiten van een koop- huur- of erfpachtovereenkomst inzake de te betrekken woning.

Onder g wordt in dit artikel aangegeven dat de aanvraag geweigerd kan worden als het gaat om een vergoeding of verstrekking die reeds eerder heeft plaatsgehad, terwijl het de aanvrager verwijtbaar is dat het middel verloren is gegaan, bijvoorbeeld door roekeloosheid of verwijtbare onachtzaamheid, dus niet indien de aanvrager geen schuld treft. Indien een ander aansprakelijk is voor het verloren gaan, dient bekeken te worden of het mogelijk is deze derde door de aanvrager hiervoor aansprakelijk te doen stellen om zodoende de kosten te kunnen verhalen. Indien in een woning een verstelbare keuken of een andere dure voorziening is aangebracht heeft dit gevolgen voor de te verzekeren waarde van de opstal. Dit risico dient in de opstalverzekering gedekt te worden. Indien bijvoorbeeld bij brand blijkt dat de woning onvoldoende verzekerd is, dan kan op dat moment geen beroep op deze verordening worden gedaan.

Artikel 2, lid 3.

Een uitzondering op de regel dat de aangevraagde voorziening langdurig noodzakelijk moet zijn, wordt gevormd door situaties waarin voor een afzienbare periode hulp bij het huishouden nodig is, bijvoorbeeld bij ontslag uit het ziekenhuis na een opname of bij een ontregeld huishouden.

Hoofdstuk 2. Vorm van te verstrekken individuele voorzieningen.

Artikel 3. Keuzevrijheid.

De in artikel 6 van de wet genoemde verplichting om bij een aanspraak op een individuele voorziening de keuze te bieden tussen een persoonsgebonden budget en een naturaverstrekking, is niet absoluut. Er kunnen overwegende bezwaren bestaan om niet over te gaan tot verstrekking van een persoonsgebonden budget. Het college kan regels stellen om af te wegen in welke gevallen er sprake is van bezwaren van overwegende aard, die reden zijn om geen persoonsgebonden budget te verstrekken.

Naast deze keuzevrijheid bestaat er nog een tweede vorm van keuzevrijheid: namelijk de vrijheid om bij voorzieningen in natura te kiezen uit meerdere aanbieders. Deze vorm van keuzevrijheid bestaat bij het aanbieden van ondersteuning in de vorm van hulp bij het huishouden.

Artikel 4. Voorziening in natura

Het doel van deze bepaling is het vastleggen van de rechten en plichten van het college en de aanvrager. Deze bepaling ziet op de situatie waarin het college een derde inschakelt voor verstrekking van naturavoorzieningen en deze derde eigenaar blijft van de te verstrekken voorziening of wanneer het college een derde inschakelt voor het verlenen van zorg.

Als een voorziening in eigendom wordt verstrekt is er uiteraard niet een dergelijke overeenkomst nodig.

Artikel 5. Financiële tegemoetkoming.

Om te waarborgen dat de verstrekte financiële tegemoetkoming wordt besteed aan een noodzakelijke voorziening, en niet aan zaken die los staan van de doelen die met de wet worden beoogd, kunnen bij beschikking voorwaarden worden verbonden aan de verstrekking van een tegemoetkoming op grond van de wet. Deze bepaling, die moet worden gezien in relatie tot de bepalingen uit hoofdstuk 7 van deze verordening, biedt daartoe de mogelijkheid.

Artikel 6. Persoonsgebonden budget.

Het persoonsgebonden budget dient gezien te worden als een manier waarop een toegekende voorziening wordt verstrekt. De in lid 1, onderdeel a., van dit artikel genoemde bepaling spreekt dan ook voor zich en sluit aan op de bepaling in artikel 6 van de wet. Hierin is vastgelegd dat alleen bij toekenning van individuele voorzieningen in beginsel de keuze voor een persoonsgebonden budget moet worden geboden. Algemene voorzieningen vallen niet onder deze eis.

In onderdeel b. is bepaald dat de hoogte van het persoonsgebonden budget is gekoppeld aan de tegenwaarde van de te verstrekken goedkoopst adequate voorziening. Er moet immers een referentiebedrag zijn, waarop het persoonsgebonden budget kan worden gebaseerd. "Goedkoopst adequaat" is een objectief vaststelbaar referentiepunt. Voorts kan een aanvullend bedrag worden vastgesteld voor de instandhoudingskosten van de voorziening. Voor de diverse soorten voorzieningen zal een nadere regeling moeten worden gegeven in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem, dat door het college moet worden vastgesteld. Lid 1, onder c. bepaalt dat het college de omvang van een persoonsgebonden budget bepaalt. Het zal immers gaan om een veelheid van verschillende persoonsgebonden budgetten voor verschillende voorzieningen. Daarbij zullen, ter bevordering van de rechtsgelijkheid, eenduidige richtlijnen noodzakelijk zijn. Invulling van deze richtlijnen vindt plaats in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem en de beleidsregels. Verder is onder d. bepaald dat er, om misverstanden zoveel mogelijk te voorkomen, een overeenkomst wordt getekend omtrent de voorwaarden waaronder het persoonsgebonden budget wordt verstrekt.

Lid 2 bepaalt dat in elk geval de belangrijkste aspecten van het persoonsgebonden budget in de toekenningsbeschikking worden vastgelegd. Het gaat om de omvang ervan (de hoogte van het budget), maar het kan ook gaan om de periode waarover het wordt toegekend. Het spreekt voor zich dat dergelijke beschikkingen uiterst zorgvuldig worden geformuleerd.

In lid 3 is neergelegd de algemene eis dat er een program van eisen wordt vastgesteld, waarin wordt aangegeven aan welke eisen de met het persoonsgebonden budget te verwerven voorziening moet voldoen. Het program van eisen is dus een belangrijk document; als niet aan het program van eisen wordt voldaan kan dat gevolgen hebben voor de afrekening van het toegekende budget.

Lid 4 van artikel 6 regelt tenslotte de feitelijke betaling van het persoonsgebonden budget. Over de wijze waarop de betaling plaatsvindt kunnen door het college nadere regels worden gesteld. Gedacht kan worden aan betaling in termijnen, bijvoorbeeld bij hulp bij het huishouden of in situaties waarin er twijfels zijn over het budgetbeheer. Zo kunnen financiële risico's voor de gemeente worden beperkt en worden aanvragers minder snel geconfronteerd met hoge terugvorderingbedragen.

De gemeente is zelf verantwoordelijk voor de rechtmatige en doelmatige besteding van gelden op grond van de wet, en heeft ook zelf de bevoegdheid om vast te stellen in hoeverre er wordt gecontroleerd of aanvragers hun persoonsgebonden budgets besteden conform de toekenningsvoorwaarden. Het is dus aan de raad en het college om te bepalen hoe die controle plaatsvindt en daarbij de afweging te maken tussen volledige controle en steekproefsgewijze controle.

In lid 5 is de steekproefsgewijze controle opgenomen, waarbij een bepaald gedeelte van de toegekende persoonsgebonden budgetten wordt gecontroleerd via het opvragen van gegevens bij de budgethouders. Mocht uit de controle blijken dat er aanleiding is het toegekende persoonsgebonden budget van de budgethouder terug te vorderen, dan dient de in hoofdstuk 7 genoemde procedure te worden gevolgd.

Artikel 7. Eigen bijdragen en eigen aandeel.

Artikel 15 van de wet biedt de mogelijkheid bij verstrekking van voorzieningen in natura of een persoonsgebonden budget eigen bijdragen te vragen. Artikel 19 van de wet biedt de mogelijkheid de hoogte van financiële tegemoetkomingen af te stemmen op het inkomen van degene aan wie maatschappelijke ondersteuning wordt verleend: het zogeheten eigen aandeel. In dit artikel stelt de raad vast van deze mogelijkheid gebruik te maken, zoals opgedragen in artikel 15 lid 1 van de wet. Bovendien wordt bepaald dat de wijze waarop dit wordt uitgevoerd door het college in het Besluit maatschappelijke ondersteuning wordt vastgelegd. De Raad heeft hierbij ingevolge de algemene maatregel van bestuur de mogelijkheid binnen de grenzen die de algemene maatregel van bestuur stelt de verschillende bedragen vast te stellen. Deze afwijkende bedragen kunnen in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem worden opgenomen.

Hoofdstuk 3. Hulp bij het huishouden.

Artikel 8. Vormen van hulp bij het huishouden.

In artikel 4 lid 1 van de wet wordt het college opgedragen om voorzieningen aan te bieden ter ondersteuning van het voeren van een huishouden. In deze verordening wordt dit onderdeel opgesplitst in twee onderdelen. In hoofdstuk 3 van deze verordening gaat het om de voorziening “hulp bij het huishouden”, in hoofdstuk 4 om “woonvoorzieningen”. Bij het interpreteren van het begrip “voeren van een huishouden” is er van uitgegaan dat een persoon pas behoefte kan hebben aan hulp bij het huishouden indien dat huishouden in een voor hem geschikte woning is gesitueerd. Vandaar dat de onder de Wet voorzieningen gehandicapten bestaande woonvoorzieningen onder dit begrip zijn gebracht.

Onder de AWBZ werd gesproken van de functie huishoudelijke verzorging. Om aan te geven dat onder de Wmo sprake is van een eigen begrip wordt in deze verordening het begrip ‘hulp bij het huishouden’ geïntroduceerd.

Hulp bij het huishouden kan in drie vormen als voorziening worden aangeboden. Onder a. wordt genoemd de algemene voorziening; een snelle en eenvoudige dienstverleningsoplossing zonder veel administratieve rompslomp voor gemeente en aanvrager. Gedacht moet worden aan vormen van direct beschikbare hulp bij het huishouden vanuit bijvoorbeeld een wijksteunpunt, met name voor eenvoudige werkzaamheden, al dan niet op basis van een kortdurende hulpbehoefte. Het is aan een gemeente om te bezien of zij deze vorm van hulp bij het huishouden in hun verstrekkingenpakket wil opnemen. Onder b. wordt genoemd de hulp bij het huishouden in natura. Ook hier gaat het om een vorm van persoonlijke dienstverlening, net als bij de onder a. genoemde vorm. Het verschil zit echter in de toekenningsprocedure, die meer op de persoon is afgestemd, en in de regel meer geschikt zal zijn voor de wat grotere en langduriger behoefte aan hulp.

Onder c. is genoemd het persoonsgebonden budget (pgb) voor hulp bij het huishouden. Met dit pgb moet de aanvrager zelf hulp inhuren.

Artikel 9. Primaat van de algemene hulp bij het huishouden.

In artikel 9 lid 1 wordt geregeld onder welke basisvoorwaarden men gebruik kan maken van een algemene voorziening voor hulp bij het huishouden, indien deze in de gemeente voorhanden is. In aanmerking komen in eerste instantie personen met een aantoonbare beperking ten gevolge van ziekte of gebrek. Verder komen in aanmerking mantelzorgers in het kader van de zogenaamde ‘respijtzorg’, dat wil zeggen dat de noodzaak aanwezig is om mantelzorgers te ontlasten. Nota bene: het is daarbij niet de bedoeling van de wetgever dat het huishouden van de mantelzorger wordt overgenomen, maar overname van het huishouden van degene die de mantelzorg ontvangt is wel degelijk mogelijk. Algemeen aangeboden hulp bij het huishouden is in de vorm van een primaat in deze verordening neergelegd. Dat houdt in dat in eerste instantie wordt bezien of deze vorm van hulp bij het huishouden het probleem op adequate wijze kan oplossen.

Als de in het vorige lid genoemde algemene voorziening onvoldoende adequaat is of niet aanwezig is, komt de individuele voorziening voor hulp bij het huishouden aan de orde. Lid 2 moet dus in samenhang met lid 1 worden gelezen. De individuele voorziening kan bestaan uit een voorziening in natura of uit een persoonsgebonden budget. Het college bepaalt wanneer iemand voor een persoonsgebonden budget in aanmerking kan komen. Deze criteria zijn vastgelegd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem.

Artikel 10. Gebruikelijke zorg.

Bij het vaststellen van de aanspraak op hulp bij het huishouden wordt allereerst bezien of en in hoeverre eventueel andere personen binnen de leefeenheid zelf de problemen kunnen oplossen. Deze ontwikkeling is al onder de AWBZ-indicatiestelling in gang gezet vanaf het midden van de jaren '90 van de vorige eeuw. Voor zover de ondervonden problemen door middel van dergelijke gebruikelijke zorg kunnen worden opgelost, is er geen aanspraak op hulp bij het huishouden. In de door het college vast te stellen beleidsregels wordt bepaald hoe er rekening wordt gehouden met gebruikelijke zorg bij het vaststellen van een aanspraak op een voorziening voor hulp bij het huishouden.

Artikel 11. Omvang van de hulp bij het huishouden.

In de AWBZ werd tot de invoering van de wet geïndiceerd in klassen. Klassen zijn te vergelijken met standaardporties. Elke klasse is gekoppeld aan minimaal en een maximaal aantal uren per week binnen een vaste bandbreedte. Indien men bijvoorbeeld een indicatie heeft voor 1,5 uur hulp, wordt men ingedeeld in klasse 1. Mocht de behoefte aan hulp van de aanvrager enigszins stijgen of dalen binnen de bandbreedte van de toegekende klasse, dan hoeft daarvoor niet opnieuw geïndiceerd en beschikt te worden. Voor de gemeente is dat een administratief voordeel, voor aanvragers ook. Materieel kan het voor aanvragers binnen de speelruimte van de klasse echter enigszins negatief of positief uitpakken, afhankelijk van de daadwerkelijk noodzakelijke uren zorg. Als die zorgbehoefte, uitgedrukt in uren, zich onderaan de bandbreedte bevindt, is men voordelig uit; is de behoefte aan uren gelegen vlak onder het plafond van de klasse, is het voordeel minder. Zolang de objectief vastgestelde behoefte echter binnen de bandbreedte blijft, is er sprake van een toereikende voorziening. Voor zover hulp bij het huishouden nodig is die klasse 6 overstijgt, is het mogelijk additionele uren aan deze hoogste klasse toe te voegen. In het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem wordt door het college jaarlijks het daarbij passende uurbedrag vastgelegd.

In het tweede lid is een bepaling opgenomen die erin voorziet dat voor 1 april 2008 het klassensysteem wordt geëvalueerd.

Artikel 12. Omvang van het persoonsgebonden budget.

Deze bepaling spreekt voor zich en sluit nauw aan op artikel 11. Jaarlijkse vastlegging houdt verband met prijsindexering, zoals genoemd in artikel 38.

Hoofdstuk 4. Woonvoorzieningen.

Artikel 13. Woonvoorzieningen.

De woonvoorziening kan worden verstrekt in vier hoofdvormen:

- Ad a. de algemene woonvoorziening. Hierbij moet worden gedacht aan een mogelijkheid om snel oplossingen voor vaak minder complexe woonproblemen te krijgen. Te denken valt aan klussendiensten, snel beschikbare voorzieningen uit depot en mogelijk andere, nog te ontwikkelen voorzieningen;
- Ad b. een woonvoorziening in natura. Dergelijke woonvoorzieningen worden niet in de vorm van financiële tegemoetkoming -op individuele basis- verstrekt, bijvoorbeeld de losse tillift of een douchestoel;
- Ad c. het persoonsgebonden budget, bijvoorbeeld een verhuiskostenvergoeding;
- Ad d. de financiële tegemoetkoming voor woningeigenaren die niet zelf huren en soms ook rechtspersoon zijn. Deze financiële tegemoetkoming wordt genoemd in artikel 7 lid 2 van de wet.

Artikel 14. Primaat collectieve woonvoorzieningen en recht op individuele woonvoorzieningen.

In eerste instantie zal worden gezien of een woonprobleem kan worden opgelost met een algemene voorziening. Deze voorziening heeft voorrang bij het zoeken naar een oplossing voor een voor de wet relevant woonprobleem, dus een probleem bij het normale gebruik van de woning, zie de toelichting op het amendement dat leidde tot artikel 4 van de wet (Kamerstukken II, 2005/06, 30 131, nr. 65). Als een algemene voorziening niet volstaat als oplossing ofwel niet aanwezig is in de gemeente, moet het probleem door middel van een individuele voorziening worden opgelost; dat kan zijn een woonvoorziening in natura of een persoonsgebonden budget.

Artikel 15. Soorten woonvoorzieningen.

Onderdeel a.

Het college kan besluiten om een tegemoetkoming te verstrekken in de verhuis- en inrichtingskosten, indien verhuisd wordt naar een aangepaste of een goedkoper aan te passen woning dan de reeds bewoonde woning. Het college maakt de afweging tussen verstrekking van een tegemoetkoming in de verhuiskosten en een woningaanpassing. Een woonvoorziening, en dus ook een verhuiskostenvergoeding is, volgens de Wvg-jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep, alleen bedoeld voor situaties waarin de ondervonden problemen in direct oorzakelijk verband staan met bouwkundige of woontechnische aspecten van de te verlaten woning zelf. Omgevingsfactoren als lawaai, stank, onveiligheidsgevoelens, overlast etcetera zijn dus niet van belang. Uitgangspunt van het gemeentelijk beleid is dat zo goed mogelijk gebruik wordt gemaakt van de voorraad aangepaste woningen in de gemeente.

Onderdelen b en c.

Een bouwkundige of woontechnische woningaanpassing is een aanpassing van de woning zelf, ter compensatie van de problemen die in de woning spelen ten aanzien van de bewoner met een beperking. Onder een woonvoorziening waarbij geen sprake is van een ingreep van bouw- of woontechnische aard zal in de praktijk met name een persoonsgebonden budget voor woningsanering i.v.m. CARA verstaan worden. Ook kan onder deze categorie worden begrepen hulpmiddelen voor baden, wassen en douchen welke niet nagelvast aan de woning zijn bevestigd, alsmede mobiele patiëntenliften. Deze laatste twee categorieën roerende woonvoorzieningen kunnen ook in de vorm van een voorziening in natura worden verstrekt, bijvoorbeeld in bruikleen of huur, zodat hergebruik mogelijk is.

Onderdelen d, e en f.

Met deze bepalingen wordt beoogd het beleid ten aanzien van de zogenaamde facultatieve woonvoorzieningen zoals opgenomen in art. 2.13 tot en met 2.15 van de Wvg-verordening, ongewijzigd voort te zetten.

Onderdeel g.

Omdat met de Wet maatschappelijke ondersteuning niet wordt beoogd om het inhoudelijke beleidsterrein ten opzichte van de vervallen Wet voorzieningen te verbreden, noch om dat te versmallen, is de uitraasruimte als woonvoorziening opgenomen. Een uitraasruimte is een ruimte die op basis van het vervallen artikel 1, lid 1, onder e. van de Wet voorzieningen gehandicapten kan worden gedefinieerd als een verblijfsruimte, waarin een persoon die tengevolge van een beperking in de vorm van een ernstige gedragsstoornis ernstig ontremd gedrag vertoont, zich kan afzonderen of tot rust kan komen. Een zeer specifieke voorziening derhalve, die alleen op basis van een specifieke noodzaak en op basis van een specifieke beperking kan worden verstrekt. Het zal in de regel gaan om een kleine, veilige en prikkelarme ruimte.

Artikel 16. Primaat van de verhuizing.

Al onder de Wet voorzieningen gehandicapten gold de regel dat bij een aanvraag voor een woningaanpassing eerst werd gezien of verhuizing naar een andere woning een oplossing kon bieden. Dit is het zogenaamde primaat van de verhuizing. In feite gaat het om een uitwerking van de regel dat in beginsel wordt gekozen voor de goedkoopst adequate voorziening. De mogelijkheid tot het hanteren van het primaat van de verhuizing is onder de Wet voorzieningen gehandicapten in de jurisprudentie erkend, zij het dat wel enkele duidelijke voorwaarden zijn gesteld. In de eerste plaats moeten de financiële gevolgen van de verhuizing voor de woonlasten binnen aanvaardbare financiële grenzen vallen, een eis die ook onder de wet gesteld kan worden. Verder moet duidelijk zijn dat de oplossing in de vorm van een verhuizing kan worden gerealiseerd binnen een uit het advies blijken medisch verantwoorde termijn. Dat houdt dus in dat het college zicht moet hebben op de woningvoorraad om een indicatie te kunnen geven van de mogelijkheden om binnen die medisch verantwoorde termijn te kunnen verhuizen naar een geschikte aangepaste of goedkoper aan te passen woning. Ook diverse andere relevante aspecten, nader uit te werken in de gemeentelijke beleidsregels, kunnen, afhankelijk van de situatie een rol spelen bij de afweging omtrent het toepassen van het primaat van de verhuizing in een concreet geval.

Artikel 17. Uitsluitingen.

Een persoonsgebonden budget of een financiële tegemoetkoming voor het treffen van voorzieningen wordt alleen verstrekt als het woonruimten betreft die als zelfstandige woonruimte in het kader van de Wet op de huuro toeslag ook als zodanig aangemerkt worden. Een uitzondering zijn aanpassingen aan woonschepen en binnenschepen; deze komen weinig voor en worden apart geregeld in het verstrekkingenbeleid. Verder worden geen woonvoorzieningen verstrekt in gemeenschappelijke ruimten van woongebouwen voor ouderen of gehandicapten of voorzieningen die in dergelijke gebouwen, ook in de wooneenheden, bij nieuwbouw of renovatie zonder noemenswaardige meerkosten kunnen worden meegenomen.

Artikel 18. Hoofdverblijf.

In tegenstelling tot de Wet voorzieningen gehandicapten wordt in de wet niet expliciet vermeld dat de gemeentelijke compensatieplicht alleen geldt voor de inwoners van de gemeente. Artikel 11 van de wet geeft echter wel een aanwijzing in die richting door vermelding van "ingezetenen", mede gezien het feit dat er met de wet geen inhoudelijke uitbreiding van de werking van de Wet voorzieningen gehandicapten is beoogd.

In eerste instantie geeft de gemeentelijke basisadministratie uitsluitel. Voor bepaalde gezondheidszorginstellingen geldt dat de bewoners een briefadres elders kunnen aanhouden. De gemeente waar de aanvrager van de voorziening daadwerkelijk verblijft heeft de verplichting tot compensatie van beperkingen. In het geval van AWBZ-bewoners heeft deze verplichting geen betrekking op de woonvoorzieningen. Het is noodzakelijk de zinsnede 'of zal hebben' op te nemen voor situaties waarin de aanvrager naar een andere gemeente wil verhuizen en in die gemeente een woning wil laten bouwen of aanpassen voordat deze daadwerkelijk wordt betrokken, zie ook artikel 19, onder b. Onder de Wet voorzieningen gehandicapten waren AWBZ-bewoners uitgesloten van het recht op woonvoorzieningen. Een bovenwettelijke uitzondering hierop werd door gemeenten gemaakt voor het

zogenaamde bezoekbaar maken van een woonruimte voor bezoek aan ouders of andere familieleden. Deze uitzondering was gebaseerd op de verordening. Omdat met de wet niet wordt beoogd om de omvang van de onder de Wet voorzieningen gehandicapten geregelde zorgplicht in te krimpen of uit te breiden, is de optie van het bezoekbaar maken ook weer in de verordening opgenomen in artikel 19. Verdere verplichtingen dan hier genoemd in de verordening heeft de gemeente derhalve niet. “Bezoekbaar maken” wordt in de verordening daarom gelimiteerd tot het bereikbaar maken van de woonruimte zelf en enkele essentiële ruimten daarin, en kan bovendien in financiële zin worden gemaximeerd, zie lid 4. Onder de Wet voorzieningen gehandicapten werd hiervoor vaak wordt een bedrag gehanteerd dat gelijk was aan het bedrag voor een verhuiskostenvergoeding.

Artikel 19. Weigering van een woonvoorziening.

Om in aanmerking te komen voor woonvoorzieningen moet er een duidelijke samenhang zijn tussen de ondervonden woonproblemen en de beperking die men heeft. Aanvragen voor woonvoorzieningen die hun oorzaak vinden in andere factoren dan die beperking, kunnen worden geweigerd op grond van artikel 19.

Onderdeel a.

Onder a. wordt de verhuizing naar een inadequate woning genoemd als weigeringsgrond voor woonvoorzieningen. Niet de ondervonden beperking, maar de verhuizing naar een niet geschikte woning is dan de voornaamste oorzaak van de ondervonden problemen. Deze bepaling heeft voornamelijk betrekking op situaties waarin men gaat verhuizen zonder specifieke reden, maar gewoon omdat men daar zin in heeft. Uitzondering in deze bepaling is de zogeheten “belangrijke reden”. Daarbij moet gedacht worden aan een verhuizing vanwege samenwoning, huwelijk of het aanvaarden van werk elders.

Onderdeel b.

Als een persoon met beperkingen verhuist, zal deze, in relatie tot die beperkingen, moeten zoeken naar een zo geschikt mogelijke woning. Het is niet de bedoeling dat men zo maar een ongeschikte woning kiest en vervolgens de rekening voor aanpassingen bij de gemeente indient. Met “verhuizen” wordt hier overigens niet alleen bedoeld op de feitelijke verhuizing, maar ook op alle onomkeerbare handelingen die normaal gesproken voorafgaan aan een verhuizing, zoals het tekenen van een koop-, huur- of erfpachtcontract, zie ook artikel 18, lid 1, waarin wordt bepaald dat het gaat om een situatie waarin men in de betreffende woning “zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben”.

Voor de toepassing van deze weigeringsgrond geldt dat ook de gemeente ervoor zal moeten zorgen zicht te hebben op de aangepaste of makkelijk aan te passen woningvoorraad, niet alleen sociale huurwoningen, maar ook in de vrije sector en zonodig het koopwoningenbestand. Daarnaast zal de gemeente haar burgers goed moeten informeren over de gang van zaken bij dit soort verhuizingen. Alleen dan kan worden gemotiveerd dat iemand al dan niet is verhuisd naar de voor zijn situatie meest geschikte woning.

Onderdeel c.

Op basis van het feit dat voorzieningen op grond van de wet in hoofdzaak zijn gericht op het individu, worden in beginsel geen voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten van wooncomplexen verstrekt. Evenals onder de Wet voorzieningen gehandicapten gold, zijn er uitzonderingen gemaakt voor de in de verordening genoemde voorzieningen in gemeenschappelijk ruimten. De opsomming is limitatief, dat wil zeggen dat er niet meer hoeft te worden verstrekt dan er in de verordening is genoemd.

Onderdeel d.

Onder d. wordt met name bedoeld op verhuiskostenvergoedingen; veel verhuizingen zijn als algemeen gebruikelijk te beschouwen, ook los van de beperking die men heeft. Te denken valt aan verhuizingen van het ouderlijk huis naar een zelfstandige woonruimte, verhuizing van senioren naar een kleinere woning, omdat de eengezinswoning te bewerkelijk is geworden en kinderen reeds zelfstandig wonen.

Onderdeel e.

Verhuizingen naar AWBZ- en andere zorginstellingen leiden ertoe dat de aanvrager buiten de doelgroep van de wet valt; deze mensen kunnen immers niet meer zelfstandig participeren en hebben dus geen aanspraak op woonvoorzieningen, ook al omdat ze die onder de Wvg ook al niet hadden. Als er in de te verlaten woning geen problemen bij het normale gebruik van de woning werden ervaren, is de verhuizing naar de nieuwe woning kennelijk de oorzaak van de problemen en is men verhuisd naar een inadequate woning. In dergelijke situaties is er, evenals onder de Wet voorzieningen gehandicapten geen aanspraak op woonvoorzieningen, hetgeen al meermaals door de Centrale Raad van Beroep is bevestigd.

Artikel 20. Terugbetaling bij verkoop.

Deze bepaling heeft als doel het door de eigenaar laten terugbetalen van een deel van de waardevermindering, die het gevolg is van de aanpassing van de eigen woning op grond van de wet. De datum van de verkoop is daarbij bepalend, omdat op die datum reeds vaststaat wat de verkoopprijs van de woning en wat de meerwaarde ten gevolge van de aanpassing is. Het is aan het college om te bepalen of en in hoeverre in een concrete situatie gebruik van deze bepaling wordt gemaakt, aangezien er een afweging dient plaats te vinden tussen de kosten van het effectueren van deze bepaling (taxatie, administratieve lasten) in relatie tot de te verwachten baten.

Hoofdstuk 5. Het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel.

Artikel 21. Vormen van te verstrekken voorzieningen.

Onderdeel a.

De collectieve vervoersvoorziening is al bekend in de vorm van het collectief vraagafhankelijk vervoer, zoals dat zich vanaf 1994 onder de Wet voorzieningen gehandicapten heeft ontwikkeld. Naast het collectief vervoer kan ook worden gedacht aan de mogelijkheden voor het opzetten van scootermobielpools, zoals in sommige verzorgingshuizen al op basis van de Wet voorzieningen gehandicapten gebeurde.

Onderdeel b.

Individuele voorzieningen in natura kunnen bestaan uit een diversiteit van vervoermiddelen, evenals onder de Wet voorzieningen gehandicapten. In de beleidsregels c.q. het verstrekkingenbeleid wordt uitgewerkt onder welke voorwaarden men voor een bepaald soort voorziening in aanmerking komt.

Onderdeel c.

Belangrijkste aanvulling ten opzichte van de Wet voorzieningen gehandicapten is het persoonsgebonden budget. De vaststelling van de hoogte van het persoonsgebonden budget door het college wordt in het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem uitgewerkt.

Artikel 22. Het recht op een algemene voorziening.

Lid 1.

Door deze formulering is bepaald dat louter de aantoonbare beperkingen van de persoon in relatie tot de beperkingen van de bestaande vervoerssystemen bepalend zijn voor de vraag of, en zo ja in hoeverre de aanvrager in aanmerking komt voor een voorziening terzake.

Algemeen criterium om in aanmerking te kunnen komen voor een vervoermiddel is het ten gevolge van een beperking niet kunnen gebruiken van het openbaar vervoer. Die regel stamt uit de aan de Wet voorzieningen gehandicapten voorafgaande AAW en wordt in de praktijk beoordeeld door te kijken naar de loopafstand van een aanvrager (de bekende 800-metergrens).

Doordat de streekbus, bijvoorbeeld voor iemand met een functionele beperking niet toegankelijk is, heeft men recht op een vervoersvoorziening. Psychische problemen (men durft niet in een drukke bus, men is bang voor de trein) zijn daardoor in principe geen indicatie voor een vervoersvoorziening. Hier moet een adequate voorziening getroffen worden. Deze kan wellicht beter gevonden worden buiten de wet, door middel van een therapie waardoor de blokkade opgeheven kan worden. Is in zo'n situatie de problematiek op te lossen, dan was de problematiek tijdelijk en viel deze derhalve terecht niet onder de wet, bij gebrek aan een langdurige noodzaak. Anders wordt het als blijkt dat het probleem niet therapeutisch opgelost kan worden. Dan is wel een langdurige noodzaak aanwezig en zou wel een vervoersvoorziening verstrekt kunnen worden.

Lid 2.

In het tweede lid is een bepaling opgenomen die ertoe strekt de huidige zogenaamde € 49-regeling te continuëren.

Artikel 23. Het primaat van de collectieve vervoersvoorziening.

Artikel 23 geeft het primaat van de algemene voorzieningen aan boven de individuele verstrekkingen zoals genoemd onder b. en c. van artikel 21. Men kan voor individuele verstrekkingen in aanmerking komen:

- a indien men door de aard van de beperking geen gebruik kan maken van een collectieve vervoersvoorziening of;
- b indien er geen algemene voorziening aanwezig is.

Individuele voorzieningen kunnen echter ook in aanvulling op het gebruik van een collectief systeem verstrekt kunnen worden. Dit is het geval wanneer het collectief systeem de vervoersbehoefte van de aanvrager die een aanspraak heeft niet volledig dekt. Dit is volgens de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep onder de Wet voorzieningen gehandicapten van bijzonder belang bij mensen die slechts zeer beperkt mobiel zijn (mensen met een loopafstand van maximaal circa 100 meter). Alleen collectief vervoer is voor deze categorie mensen geen adequate voorziening.

Artikel 24. Algemeen gebruikelijke vervoersvoorzieningen.

Onder de Wet voorzieningen gehandicapten is in de rechtspraak van de Centrale Raad van Beroep bepaald dat het stellen van een inkomensgrens voor een forfaitaire tegemoetkoming in vervoerskosten bij een inkomen van 1,5 x de bijstandsnorm niet in strijd was met de geldende zorgplicht. Iemand met een dergelijk inkomen wordt geacht de kosten van het lokaal vervoer of bezit en gebruik van een auto zelf te kunnen dragen. Er is een duidelijke relatie met het begrip "algemeen gebruikelijk"; indirect worden de kosten van vervoer in relatie tot het inkomen algemeen gebruikelijk geacht.

Artikel 25. Omvang in gebied en in kilometers.

Onder de Wet voorzieningen gehandicapten is de zorgplicht voor vervoer beperkt tot verplaatsingen in het kader van het leven van alledag in de directe woon- of leefomgeving; de wet spreekt nu in artikel 4 lid 1, onder c. over "het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel". Dit lijkt beperkter te zijn dan de zorgplicht onder de Wet voorzieningen gehandicapten, maar aangezien met de Wet maatschappelijke ondersteuning niet is beoogd de reikwijdte van de Wet voorzieningen gehandicapten te beperken of uit te breiden, is er geen reden om aan te nemen dat alleen de letterlijk lokale verplaatsingen onder de wet zullen vallen. Vandaar dat in artikel 25, conform de onder de Wet voorzieningen gehandicapten gevormde jurisprudentie, wordt uitgegaan van de eigen woon- of leefomgeving, met als uitzondering de bovenregionale zorgplicht, zoals die ook in de Wvg-jurisprudentie is omschreven.

Sinds maart 2002 houdt de vaste jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep onder de Wet voorzieningen gehandicapten in dat een vervoersvoorziening of een combinatie van voorzieningen de mogelijkheid moet bieden om op jaarbasis minimaal 1.500-2.000 kilometer af te leggen. Deze jurisprudentie wordt hier vastgelegd, aangezien met de wet niet wordt beoogd de werkingssfeer van de Wet voorzieningen gehandicapten uit te breiden.

Hoofdstuk 6. Verplaatsen in en rond de woning.

Artikel 26. Diverse typen rolstoelvoorzieningen.

Onder de Wet voorzieningen gehandicapten waren rolstoelen in de wet zelf als aparte categorie voorzieningen opgenomen. In de Wet maatschappelijke ondersteuning is dat niet het geval, maar aangezien met deze wet niet wordt beoogd het beleidsterrein ten opzichte van de voorafgaande Wet voorzieningen gehandicapten te verbreden of te versmallen, wordt de rolstoel gehandhaafd als de enige voorziening waarmee beperkingen bij het verplaatsen in en rond de woning in het kader van de wet gecompenseerd kunnen worden. Een definitie van een rolstoel is niet te geven, daarom wordt hier onder het begrip "rolstoel" een rolstoel begrepen te worden de rolstoel zoals iedereen die kent. Deze rolstoel kan zowel handbewogen als elektrisch aangedreven zijn. Een (elektrische)trippelstoel wordt niet als rolstoel beschouwd en wordt niet op grond van de wet verstrekt. De trippelstoel valt onder de door de Regeling Zorgverzekering te verstrekken voorzieningen. Een rolstoel kan zowel worden gebruikt als een verplaatsingsmiddel voor binnen als voor buiten. Primaire doel van de rolstoel is het zittend verplaatsen, omdat lopend verplaatsen, ook met op grond van andere regelingen te verstrekken voorzieningen als looprekken, rollators, wandelstokken en krukken niet of onvoldoende mogelijk is. Kosten van onderhoud en reparatie van de rolstoel vallen eveneens onder de wet.

Voorzieningen die geen verband houden met het genoemde primaire verstrekingsdoel, het verplaatsen, omdat ze nodig zijn in verband met therapeutische doeleinden, worden niet op grond van de wet verstrekt. Hierbij valt te denken aan aanpassingen voor het gebruik van zuurstofapparatuur en andere aanpassingen. Bij accessoires gaat het uiteraard alleen om medisch noodzakelijke en niet-algemeen gebruikelijke zaken.

De sportrolstoel valt in het kader van deze verordening onder het begrip rolstoel. Onder de Wet voorzieningen gehandicapten was de sportrolstoel, meestal verstrekt in de vorm van een forfaitaire financiële tegemoetkoming, een bovenwettelijke voorziening die alleen op basis van de verordening werd verstrekt.

Hoewel een algemene rolstoelvoorziening nog niet bestaat, is - gelet op de ontwikkelingen in de markt - gekozen voor de mogelijkheid een rolstoel in de vorm van een algemene voorziening te verstrekken als het gaat om een rolstoel voor incidenteel gebruik. Deze rolstoelen voor incidenteel gebruik hoefden onder de Wet voorzieningen gehandicapten formeel niet te worden verstrekt, hoewel dat in de praktijk wel vaak gebeurde.

Deze optie geeft een regeling waarbij wel incidenteel noodzakelijke rolstoelen worden verstrekt, maar dan via een algemene rolstoelvoorziening. Dit is geregeld onder a. Het betreft dan situaties waarbij soms een rolstoel nodig is, terwijl het dagelijks verplaatsen in en om de woning zonder rolstoel plaatsvindt. Het recht op een dergelijke rolstoel kan in die situaties ingevuld worden via een rolstoelpool waarop de betrokkene een beroep op kan doen. Hierdoor wordt voorkomen dat een groot aantal rolstoelen weinig frequent wordt gebruikt. De rolstoelen uit de rolstoelpool worden daarentegen wel frequent gebruikt. Uiteraard moet het daadwerkelijk mogelijk zijn een rolstoel uit de pool te lenen. De pool moet dan ook voldoende geschikte rolstoelen op voorraad hebben. Onder b. en c. betreft het de individuele rolstoel voor dagelijks zittend gebruik, terwijl onder d. de sportrolstoel wordt genoemd.

Artikel 27. Primaat algemene rolstoelvoorziening bij incidenteel, dan wel dagelijks rolstoelgebruik en sportrolstoel.

In dit artikel is geregeld dat een aanvrager voor een rolstoel uit een rolstoelpool in aanmerking kan komen als het gaat om incidenteel gebruik van de rolstoel, terwijl een rolstoel in natura of in de vorm van een persoonsgebonden budget verstrekt zal worden als de rolstoel voor het dagelijks zittend verplaatsen in en om de woning langdurig medisch noodzakelijk is.

Geen rolstoel wordt verstrekt als hulpmiddelen als krukken, een rollator, of andere hulpmiddelen een voldoende oplossing bieden voor het verplaatsingsprobleem. Wel kan, als dit noodzakelijk is, een rolstoel verstrekt worden in aanvulling op dergelijke voorzieningen, mits het gebruik dagelijks noodzakelijk is. De nadere verstrekingscriteria worden vastgelegd in de beleidsregels.

Indien de rolstoel niet noodzakelijk is voor incidenteel gebruik, maar voor dagelijks zittend verplaatsen in en om de woning kan de rolstoel verstrekt worden als voorziening in natura of als persoonsgebonden budget. Een rolstoel uit de rolstoelpool is dan immers geen adequate voorziening.

Een sportrolstoel, in principe altijd te verstrekken als een persoonsgebonden budget, zal verstrekt worden als zonder de sportrolstoel sportbeoefening niet mogelijk is of zal zijn. Daarbij dient onder het begrip sportrolstoel uitsluitend een sportrolstoel verstaan te worden. Andere sportvoorzieningen worden niet verstrekt, evenmin als hulpmiddelen aan een sportrolstoel zoals een handbike, die alleen voor sportbeoefening, en niet voor het lokaal verplaatsen nodig is.

Artikel 28. Aanspraak op rolstoelvoorzieningen voor AWBZ-bewoners.

Recht op een op grond van de AWBZ verstrekte rolstoel aan AWBZ-bewoners bestaat alleen indien de AWBZ-bewoner zowel de AWBZ-functie “verblijf”, als de functie “behandeling” geniet in één en dezelfde erkende AWBZ-instelling. Als een AWBZ-bewoner niet aan deze voorwaarde voldoet, is er ook geen recht op een AWBZ-rolstoel, en zal er door de gemeente een rolstoel moeten worden verstrekt op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Onduidelijkheid kan ontstaan, wanneer een instelling met alleen erkenning voor de AWBZ-functie “verblijf” (bijvoorbeeld een verzorgingshuis) de AWBZ-functie “behandeling” als het ware inkoopt bij een voor die functie wél erkende instelling. Het “verzorgingshuis met verpleegafdeling” is een veelvoorkomende situatie, waarin in de instelling wél beide AWBZ-functies kunnen worden “genoten”, maar de instelling zelf geen erkenning heeft voor beide AWBZ-functies, maar alleen voor de functie “verblijf”. Het gevolg is dat er geen recht op een AWBZ-rolstoel bestaat in een dergelijke situatie, juist omdat beide functies op die verpleegafdeling niet door één en dezelfde erkende AWBZ-instelling worden verzorgd, maar door twee verschillende AWBZ-instellingen, waarbij de ene instelling gebruik maakt van de erkenning van de andere instelling.

Hoofdstuk 7. Het verkrijgen van voorzieningen en het motiveren van besluiten.

Artikel 29. Gebruik aanvraagformulier.

In artikel 4:1 van de Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk wordt ingediend, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald. Dat betekent dat er altijd een eerste handeling van de kant van de aanvrager noodzakelijk is: er moet eerst een aanvraag worden ingediend. Een persoon uit de doelgroep van deze wet kan dus niet verwachten dat vanuit de gemeente op eigen initiatief iets in zijn of haar richting wordt ondernomen. In dit artikel is bepaald dat de aanvraag plaats dient te vinden op een daartoe beschikbaar gesteld aanvraagformulier. De aanvraag in het kader van de wet die niet op het beschikbaar gestelde aanvraagformulier is ingediend, kan echter niet zonder meer buiten behandeling worden gelaten. De Algemene wet bestuursrecht bepaalt immers dat de aanvraag in ieder geval naam en adres van de aanvrager en een aanduiding van de beschikking die gevraagd wordt, dient te bevatten en verder ondertekend moet zijn. Jurisprudentie leert dat een ondertekend formulier, dat overigens niet is ingevuld, geaccepteerd dient te worden als de overige benodigde bescheiden daarbij zijn gevoegd. Het ligt voor de hand in een dergelijke situatie te verzoeken om aanvulling van de gegevens.

Artikel 30. Relatie met de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten.

Op basis van het amendement-Mosterd c.s. (Kamerstukken II, 2005/06, 30 131, nr. 54) is in artikel 5, lid 2, onder a. van de wet opgenomen dat de gemeenteraad bij verordening regels moet vaststellen omtrent de wijze waarop de toegang tot individuele voorzieningen in samenhang met voorzieningen op het gebied van wonen en zorg als bedoeld in de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten is geregeld. Gezien de toelichting op dit amendement, waarbij is vermeld dat lid 2, onder a. ertoe strekt dat "de gemeente bepaalt hoe achter één loket de samenhang van toegang tot voorzieningen krachtens deze wet met toegang tot zorgvoorzieningen krachtens de AWBZ of toegang tot voorzieningen op het gebied van wonen is geregeld", wordt bedoeld op de zogenaamde één-loketgedachte. Wetsbepaling en toelichting lopen echter enigszins uit elkaar, omdat in de wetsbepaling "voorzieningen op het gebied van wonen en zorg als bedoeld in de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten" gebundeld (als vallend onder de AWBZ) worden genoemd, terwijl in de toelichting op het amendement waarop de wetsbepaling is gebaseerd onderscheid wordt gemaakt tussen toegang tot zorgvoorzieningen krachtens de AWBZ en toegang tot voorzieningen op het gebied van het wonen. Verder wordt er, zoals hierboven al geciteerd, in de toelichting geen onderscheid meer gemaakt tussen raad en college, slechts "de gemeente" wordt genoemd. Praktisch gezien zal de concrete uitvoering van activiteiten in het zorgloket en de werking ervan een typische uitvoeringsactiviteit zijn, dus naar zijn aard vallen onder de verantwoordelijkheid van het college. De door de raad vast te stellen verordening beperkt zich daarom tot het aanwijzen van een loket, waarbij de nadere uitwerking daarvan via het college geregeld moeten worden.

Artikel 31. Inlichtingen, onderzoek, advies en beschikking.

Lid 1 onder a. en b. van dit artikel in de Verordening bepaalt dat het college bevoegd is de aanvrager op te roepen in persoon te verschijnen en te ondervragen op een door het college te bepalen plaats en tijdstip en te laten onderzoeken en/of ondervragen door een of meer daartoe aangewezen deskundigen. Dit alles met de beperking dat dit in het belang moet zijn van de aanvraag.

Afdeling 3:3 van de Algemene wet bestuursrecht, geeft in een vijftal artikelen enige algemene bepalingen over (externe) advisering. Artikel 3:5 lid 1 Algemene wet bestuursrecht geeft aan dat in deze afdeling onder adviseur verstaan wordt: een persoon of college, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het adviseren inzake door een bestuursorgaan te nemen besluiten en niet werkzaam onder verantwoordelijkheid van dat bestuursorgaan.

In tegenstelling tot hetgeen er was bepaald in de Wet voorzieningen gehandicapten is in de wet niet geregeld dat er een adviseur benoemd moet worden. Advies zal in het kader van de uitvoering van de wet echter onontbeerlijk zijn. De gemeente dient één of meer adviseurs aan te wijzen om in het kader van de wet advies uit te brengen. In de verordening wordt niet opgenomen wie de adviseur is. Men kan immers meer adviseurs in verschillende, zelfs wisselende situaties hebben, hetgeen een eenduidige vermelding onmogelijk maakt.

Advies wordt in ieder geval gevraagd ingeval het college voornemens is de aanvraag om medische redenen af te wijzen.

Met name wanneer de aard van de aandoening niet echt duidelijk is, is advies onontbeerlijk; soms kan een op het oog eenvoudige aanvraag leiden tot een stroom van verdere aanvragen, zonder dat duidelijk is wat iemand mankeert. Dat kan bij verstrekking van voorzieningen zelfs tot invaliderende effecten voor de aanvrager en onnodige kosten voor de gemeente leiden. Dit probleem speelt in het bijzonder bij een aantal zogeheten (medisch) moeilijk objectiveerbare aandoeningen: (m)moa's. Het college vraagt advies, indien dit overigens gewenst wordt geacht. Het zal duidelijk zijn dat hier een scala aan argumenten op te voeren valt. Door deze bepaling is het echter te allen tijde mogelijk om advies te vragen. Het is verstandig hierbij te (kunnen) motiveren waarom advies gevraagd wordt, met het oog op een eventuele beroepsprocedure, waarin dit een rol zou kunnen spelen.

De bepaling in lid 3 spreekt voor zich; het is duidelijk dat gegevens inzake de medische toestand, het inkomen, de woonsituatie en allerlei andere gegevens noodzakelijk kunnen zijn om een aanvraag te kunnen beoordelen. Er is een duidelijke praktische samenhang met artikel 29 van deze verordening, inzake het gebruik van een door het college te verstrekken formulier. Door middel van gebruik van een formulier kunnen de procedures inzake de gegevensverstrekking worden gestroomlijnd. Uiteraard moet er niet meer worden opgevraagd dan noodzakelijk is voor het nemen van een besluit op de aanvraag, zie hieromtrent ook artikel 4:3 Algemene wet bestuursrecht. Weigert de aanvrager echter de voor het nemen van het besluit noodzakelijke gegevens te verstrekken, dan rest het college niets anders dan de aanvraag volgens de procedure van artikel 4:5 Algemene wet bestuursrecht buiten behandeling te laten.

Ten aanzien van het omgaan met de – vaak privacygevoelige – gegevens moet de gemeente rekening houden met de verplichtingen die voortvloeien uit de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp).

Lid 4 geeft aan dat bij de advisering gebruik gemaakt moet worden van de zogenaamde ICF-classificatie van de Wereld Gezondheidsorganisatie. Deze bepaling is in de verordening opgenomen naar aanleiding van de toelichting op amendement 65, waarin staat: "Voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk biedt de International Classification of Functions, Disabilities and Impairments (ICF classificatie) een uniform begrippenkader dat als grondslag kan dienen om de behoefte aan voorzieningen in individuele gevallen vast te stellen." Mede omdat bij de indicatiestelling van de diverse functies in de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten eveneens van deze classificatie gebruik wordt gemaakt kan het gebruik van de ICF-classificatie afstemming tussen de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten en deze wet vergemakkelijken.

Lid 5 vertaalt de opdracht van artikel 26 lid 1 van de wet naar de verordening en bepaalt dat de beschikking dient te vermelden op welke wijze de genomen beschikking bijdraagt aan het behouden en bevorderen van de zelfredzaamheid en de normale maatschappelijke participatie van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.

Artikel 32. Samenhangende afstemming.

In artikel 5, lid 2, onder b. van de wet is vastgelegd dat de raad in de verordening bepaalt op welke wijze de verkrijging van individuele voorzieningen samenhangend afgestemd wordt op de situatie van de aanvrager. Deze bepaling is bedoeld om, naast de toepassing van algemene bestuursrechtelijke zorgvuldigheidseisen, de inhoud van de voorzieningen zelf, vanuit cliëntperspectief, in samenhang te bezien. Evenals het genoemde in de toelichting op artikel 31 van deze verordening, gaat het hier naar zijn aard om uitvoeringsbeleid, vandaar de delegatiebepaling.

Artikel 33. Wijzigingen in de situatie.

Het spreekt voor zich dat wijzigingen in de situatie gemeld dienen te worden in al die gevallen dat zij van invloed zijn op de verstrekte of te verstrekken voorzieningen.

Artikel 34. Intrekking van een voorziening

Duidelijk is, dat verstrekking van voorzieningen gebonden is aan voorwaarden. Het is in verband met het kenbaarheidvereiste, verwoord in de passage "waarvan redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze van invloed zijn op het recht op een voorziening", van groot belang om de beschikkingsvoorwaarden

duidelijk te vermelden in een beschikking. Het is daarom raadzaam om een belanghebbende te wijzen op de voorwaarden die het recht op de voorziening met zich meebrengen. Daarnaast is het belangrijk in de beschikking ook expliciet te wijzen op de verplichting om wijzigingen in de situatie aan het college door te geven. Mocht er sprake zijn van een, om wat voor reden dan ook, ten onrechte toegekende voorziening, dan vergemakkelijkt een duidelijke formulering in de beschikking een eventuele beëindiging of terugvordering van (het recht op) een voorziening, omdat de betrokkene zich dan niet kan beroepen op onbekendheid met de feiten.

Artikel 35. Terugvordering

De wet bevat geen bepalingen omtrent terugvordering van voorzieningen, wat reden is om deze mogelijkheid op te nemen in de verordening, omdat er anders geen juridische basis is om voorzieningen terug te vorderen. Indien er, naar later blijkt, ten onrechte is uitbetaald of geleverd (voorziening in natura) is, kan het college de voorziening geheel of gedeeltelijk terugvorderen. Het besluit tot herziening van het recht op de voorziening en de daaraan gekoppelde terugvordering biedt echter geen executoriale titel, zoals bijvoorbeeld in de Wet werk en bijstand het geval is bij terugvordering. Er is wel sprake van een civielrechtelijke vordering op grond van onverschuldigde betaling waarvoor het Burgerlijk Wetboek, boek 6 artikel 203 e.v. de wettelijke basis biedt. Aan de gerechtelijke procedure zijn kosten verbonden, met name in gevallen waarin de vordering hoger is dan € 5.000,- en dus een procedure met procureurstelling bij de rechtbank noodzakelijk is. Bij lagere bedragen kan een eenvoudige dagvaardingsprocedure bij de kantonrechter gevolgd worden, zonder verplichte procureurstelling.

Het ligt voor de hand dat van de terugvorderingmogelijkheid in ieder geval gebruik wordt gemaakt indien er aan de zijde van de aanvrager sprake is van verwijtbaarheid. Wanneer deze dus bewust verkeerde gegevens heeft verstrekt, bijvoorbeeld over zijn inkomen. Ook kan terugvordering van een voorziening in natura aan de orde zijn wanneer de aanvrager in gebreke blijft zijn eigen bijdrage binnen de gestelde termijn en na aanmaning te voldoen. Het is raadzaam vooraf een inschatting te maken van de kosten en te verwachten baten, gezien de mogelijke kosten van een civielrechtelijke procedure. Daarbij moet niet alleen gekeken worden naar de kosten van inschakeling van een procureur, maar ook naar mogelijke invorderingskosten, zoals de kosten van inschakeling van een deurwaarder.

Wanneer blijkt dat een financiële tegemoetkoming of een gemaximeerde vergoeding binnen zes maanden na de uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor deze is verleend, kan deze betaling ook worden teruggevorderd. Het gaat hierbij om voorzieningen waarbij de uitbetaling van de tegemoetkoming of de vergoeding aan de aanschaf van de voorziening voorafgaat. Bij woningaanpassingen zal dit in de regel niet voorkomen omdat de uitbetaling pas dan plaatsvindt nadat de woningaanpassing is uitgevoerd. Artikel 35 is dus niet van toepassing op woningaanpassingen.

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen.

Artikel 36. Hardheidsclausule.

Artikel 36 bepaalt dat het college in bijzondere gevallen ten gunste van de aanvrager kan afwijken van de bepalingen van deze verordening, en dus niet van de in de wet zelf genoemde bepalingen. Zonodig wordt hierbij advies ingewonnen. Dit afwijken kan alleen maar ten gunste en nooit ten nadele van de betrokken persoon met beperkingen of de eigenaar van de woonruimte. Bij de woningeigenaar, bijvoorbeeld een corporatie kan gedacht worden aan een situatie waar het van belang is dat een woonruimte ook langer dan zes maanden leeg staat, omdat bijvoorbeeld bekend is dat een persoon met beperkingen voor wie de aangepaste woning uitermate geschikt is, op het punt staat om uit een revalidatiecentrum te worden ontslagen. In die gevallen kan het doelmatiger zijn om een langere periode een tegemoetkoming in de huurderiving te verstrekken. Verder is met nadruk gemeld: in bijzondere gevallen. Het gebruik maken van de hardheidsclausule moet beschouwd worden als een uitzondering en niet als een regel. Het college moet in verband met precedentwerking dan ook duidelijk aangeven waarom in een bepaalde situatie van de verordening wordt afgeweken.

Artikel 37. Indexering.

Deze bepaling, maakt het mogelijk alle bedragen, genoemd in het op de verordening gebaseerde Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem te indexeren. Indexering voor de meeste van de op deze verordening gebaseerde normbedragen vindt plaats volgens het CBS-prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie. De algemene maatregel van bestuur zoals deze op 22 mei 2006 in ontwerp naar de Tweede Kamer is gezonden, bepaalt in artikel 4.5. lid 1 dat ook de bedragen van de eigen bijdragen jaarlijks aan de hand van de prijsindex voor de gezinsconsumptie worden gewijzigd bij ministeriële regeling. Het ligt voor de hand wijzigingen in bedragen in de lokale verordening tegelijkertijd hiermee door te voeren.

Artikelen 38. en 39. Inwerkingtreding en citeertitel.

Deze bepalingen spreken voor zich en worden niet nader toegelicht.

9 augustus 2006

**VERORDENING VOORZIENINGEN
MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING**

DE INSPRAAKREACTIE

Inspraakreactie van 'AGOB-Haarlem (dd 21 juli 2006)

Vooraf

Na de hierna opgenomen algemene opmerking zijn de punten opgenomen die naar het oordeel van de AGOB zouden moeten leiden tot een correctie of aanvulling op de verordening. Elk voorstel daartoe hebben wij afzonderlijk voorzien van onze reactie.

Algemeen

AGOB-Haarlem constateert “dat een verordening die gebaseerd is op een zeer ruime parlementaire ondersteuning voor de Wmo en op een – naar onze indruk – constructief eensgezind regionaal overleg, de inschakeling van het onafhankelijke CIZ, het gebruik van de ICF-classificatie uitnodigt tot een reactie, die gebaseerd is op het vertrouwen dat de cliëntbelangen redelijk gewaarborgd zijn. Mede refererend aan het coalitieakkoord 2006-2010 Sociaal en Solide “De Haarlemmers meer betrekken bij het bestuur van de stad: dat is de uitdaging! rekenen we er uiteraard op, dat bij de gemeentelijke uitwerking en implementatie van de verordening dit vertrouwen niet wordt beschaamd. In het vertrouwen dat mogelijk onvermijdbare aanloopproblemen met uitvoering van de Verordening per 1 januari 2007 op een redelijke wijze worden opgelost, heeft AGOB niet de behoefte om te adviseren gebruik te maken van de mogelijkheid tot uitstel van de invoering tot 1 oktober 2007.”

Reactie 0:

Wij zijn verheugd over de positieve reactie van AGOB. Daaruit spreekt het vertrouwen dat bij de invoering van de Wmo-verordening – mede door de gekozen regionale aanpak – de cliëntbelangen redelijk gewaarborgd zijn. Wij zullen er alles aan doen dat vertrouwen niet te beschamen.

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen

Onderdeel b: Compensatiebeginsel

AGOB adviseert de term ‘compensatiebeginsel’ te vervangen door ‘compensatieplicht’.

In de omschrijving zou de term ‘algemene’ (in algemene verplichting) geschrapt moeten worden of vervangen moeten worden door de term ‘algehele’. AGOB gaat er vanuit, dat tegenover de gemeentelijke ‘verplichting’ een concreet recht van elke individuele burger staat. En de term ‘algemene’ zou – in strijd met de bedoeling – gelezen kunnen worden als ‘doorgaans’.

De compensatieplicht moet – in lijn met het participatiebeginsel – ook gelden voor mantelzorgers en nauw betrokken vrijwilligers, omdat hun aanwezigheid soms een onmisbare voorwaarde vormt voor de zelfredzaamheid van de hulpvrager.

Mantelzorgers en vrijwilligers worden op basis van de begripsbepaling en de wijze waarop de verordening van de VNG is opgebouwd voor een groot aantal individuele voorzieningen uitgesloten voor compensatie terwijl deze belangrijke groepen expliciet staan genoemd in de wet.

Reactie 1:

Het het begrip compensatiebeginsel houdt blijkens de omschrijving een verplichting van de gemeente in. Het hanteren van het begrip compensatieplicht sluit dan beter aan bij de omschrijving. Deze suggestie nemen wij over door wijziging van artikel 1, onderdeel b.

De constatering dat de term algemeen geschrapt kan worden, wordt gedeeld. De toevoeging van het woord algeheel achten wij overbodig.

Wij delen de constatering dat mantelzorgers en vrijwilligers binnen de Wmo belangrijke groepen zijn. Om deze reden is een apart prestatieveld voor deze groepen opgenomen: prestatieveld 4. In het beleidsplan dat opgesteld gaat worden en alle prestatievelden zal betreffen, wordt specifiek aandacht besteed aan de behoeften van deze doelgroep.

Onderdeel c: Beperkingen

Volgens artikel 31, lid 4 wordt advisering volgens systematiek van het ICF, International Classification of Functions, Disabilities and Impairments, benoemd. Het is daarom wenselijk om bij de begripsbepalingen ook de ICF op te nemen.

Reactie 2:

Het is inderdaad wenselijk om de begripsbepaling uit te breiden met het ICF. In artikel 1 hebben wij in onderdeel s een omschrijving van ICF opgenomen.

Onderdeel d: Persoon met beperkingen

De term 'aantoonbare beperking' perkt de reikwijdte van de wet in en komt in de Wmo niet voor.

Reactie 3:

In de Wmo wordt in artikel 4 gesproken over de compensatie van beperkingen die een persoon ondervindt. Het is belangrijk dat het begrip beperkingen voor de uitvoering wordt geobjectiveerd. Om deze objectivering vorm te geven is aangesloten bij de jurisprudentie die inmiddels onder de uitvoering van de Wet voorzieningen gehandicapten is ontstaan namelijk toevoeging van de term aantoonbaar. Deze toevoeging past in de beleidsarme overgang van de Wvg naar de Wmo.

Onderdeel h: Algemene voorziening

Onderdeel i: Individuele voorziening

Door het stellen van een primaat van algemene (collectieve) voorzieningen op een wijze die nadrukkelijk niet bedoeld is in de Wmo wordt de keuzevrijheid in algemene zin beperkt.

Reactie 4:

Het idee achter het verstrekken van algemene voorzieningen is dat deze op een eenvoudige wijze toegankelijk zijn voor de burgers. Hiermee kan na introductie van een dergelijke voorziening (waardoor een voorliggende voorziening is ontstaan) een aanvraagprocedure met daaraan gekoppeld een indicering worden voorkomen. Voorbeelden hiervan zijn de maaltijdvoorzieningen en de personenalarmering. Vanzelfsprekend blijft het zo dat altijd in de individuele situatie beoordeeld wordt of een algemene voorziening toereikend is dan wel een individuele voorziening moet worden verstrekt.

Onderdeel q: Huisgenoot

Voor het begrip 'duurzaam gemeenschappelijke woning' adviseert 'de AGOB om de wettekst Wmo aan te houden. Hier wordt het begrip 'gezamenlijk voeren van een huishouding' gehanteerd.

Binnen deze omschrijving van de VNG modelverordening vallen een studentenhuus, kamerbewoning, klooster of woongroep. De Wmo heeft mensen met een familiale of contractuele samenlevingsrelatie op het oog.

Woongroepen voor mensen met een verstandelijke beperking maken gebruik van een gezamenlijke huiskamer, maar wonen individueel met eigen kamernummer, ontvangen huursubsidie en kunnen derhalve niet tot deze doelgroep worden gerekend.

Bij het hanteren van de toetsing huisgenoten moet worden toegevoegd dat pleegouders niet onderhoudsplichtig zijn voor (volwassen) pleegkinderen.

Reactie 5:

Uit de toelichting op dit artikel blijkt dat hier een relatie wordt gelegd met het Protocol gebruikelijke zorg. Dit protocol wordt ook gebruikt bij de indicatieadviesing voor de Hulp bij het huishouden.

In het Protocol gebruikelijk zorg wordt een huisgenoot gedefinieerd als : iedere volwassene met wie de zorgvrager duurzaam een gemeenschappelijke huishouding voert. Deze terminologie – gemeenschappelijk huishouding – sluit aan bij de tekst van de Wmo (artikel 1, lid 4), met dien verstande dat daar sprake is van een gezamenlijke huishouding.

Voorgesteld wordt om de verordening hierop aan te passen in die zin dat 'gemeenschappelijk een woning bewoont' wordt vervangen door 'een gezamenlijke huishouding voert'.

Wij merken nog op dat pleegouders inderdaad niet onderhoudsplichtig zijn voor (volwassen) pleegkinderen. De verordening heeft daarop niet te worden aangepast.

Artikel 2. Voorwaarden

Lid 1, onderdeel a: langdurig noodzakelijk

De term ‘langdurig noodzakelijk’ perkt de werking van de wet in en komt in de Wmo niet voor. Het is een Wvg-term.

Het is niet wenselijk dat deze term in de verordening wordt gebruikt om aanspraken op compensatie te beperken.

Reactie 6:

De term ‘langdurig noodzakelijk’ is nader uitgewerkt in de toelichting bij artikel 2 en is een voortzetting van beleid zoals dat onder de werking van de Wvg ook het geval was. In de toelichting bij artikel 2 is een nadere uitwerking opgenomen van de jurisprudentie zoals deze de afgelopen jaren is gevormd. Uit deze toelichting blijkt dat in iedere individuele situatie beoordeeld moet worden wat in het specifieke geval wordt verstaan onder langdurig noodzakelijk. Het gaat hier om maatwerk zoals dat onder de uitvoering van de Wmo is bedoeld. Wij hebben het voorstel derhalve niet overgenomen.

Een uitzondering hierop wordt gevormd door – zoals reeds in de toelichting stond vermeld - situaties waarin voor een afzienbare periode hulp bij het huishouden nodig is, bij voorbeeld bij ontslag uit het ziekenhuis of bij een ontregeld huishouden. Bij nader inzien hebben de tekst van de verordening hierop aangepast. Daartoe is een nieuw derde lid opgenomen.

Lid 1, onderdeel b: goedkoopst adequate voorziening

De omschrijving ‘goedkoopst adequaat’ komt niet voor in de Wmo. Het is een oude Wvg-term. Gezien de strekking van de Wmo moet een voorziening primair worden beoordeeld op de mate waarin naar het oordeel van de cliënt een probleem is opgelost. Hierbij is de vraag naar goedkoopst adequaat niet aan de orde. Als het college staande kan houden dat een probleem is opgelost dan heeft het college aan haar compensatieplicht voldaan.

Reactie 7:

Het begrip ‘goedkoopst adequaat’ betekent dat een voorziening in alle gevallen adequaat (volgens objectieve maatstaven toereikend) moet zijn. Indien meer dan één adequate oplossing mogelijk is, wordt in principe de goedkoopste voorziening verstrekt. Ook hier geldt dat de bestaande jurisprudentie wordt gevolgd.

Lid 2, onderdeel c: normale gebruik van de woning, aard van de gebruikte materialen

Het is wenselijk dat in de verordening een begripsbepaling wordt opgenomen voor de term ‘normaal gebruik’. Voor mensen die bijvoorbeeld allergisch zijn, kunnen bepaalde bouwmaterialen belemmerend zijn in het normale gebruik van de woning. Dit kan betekenen dat er maatregelen moeten worden genomen om dit op te lossen. Deze beperking staat niet in de wet.

Reactie 8:

Het voorstel om het begrip ‘normaal gebruik van de woning’ in de verordening op te nemen, nemen wij over. De begripsbepaling is opgenomen in artikel 1, onderdeel t.

Wat betreft de allergiebeperking gaat het hier om een voortzetting van het bestaande Wvg-beleid conform de algemene beleidsnotitie. Geen vergoeding wordt verstrekt voor het opheffen van de belemmeringen die voortvloeien uit de aard van de gebruikte bouwmaterialen. Wel komen voor een financiële tegemoetkoming in aanmerking de kosten van CARA-sanering zoals de vervanging van vloerbedekking en raambekleding.

Lid 2, onderdeel d: uitrustingsniveau voor sociale woningbouw

Hanteren van het begrip ‘hoger niveau dan het uitrustingsniveau voor sociale woningbouw’ heeft een beperkende werking op de te treffen compensatiemaatregelen. Ons advies is het om dit toetsingscriterium te schrappen.

Compensatie houdt juist in dat een andere uitrustingsniveau noodzakelijk kan zijn dan in de sociale woningbouw gebruikelijk is, en in sommige gevallen is dit een hoger niveau.

Een beperking kan een hoger niveau vereisen om een woning normaal te kunnen gebruiken. Bijvoorbeeld, een aanrechtblok met een beweegbaar aanrechtblad kan een adequate oplossing zijn voor belemmeringen in het normaal functioneren. Deze beperking staat niet in de wet.

Reactie 9:

Het begrip ‘uitrustingsniveau voor sociale woningbouw’ is opgenomen om de kwaliteitseisen die in de sociale woningbouw gelden over te nemen. Ook hier geldt dat het voor de uitvoering noodzakelijk is om een objectief criterium te hebben.

In het aangehaalde voorbeeld betekent dit dat wél een beweegbaar aanrechtblad wordt verstrekt als dit een adequate voorziening is. Voor de kwaliteit, b.v. de uitvoering van de kastjes, wordt achtereenvolgens aangesloten bij het niveau sociale woningbouw.

Opgemerkt wordt dat voor de gemeente in het algemeen geldt dat op een doelmatige wijze wordt omgegaan met de besteding van gemeenschapsgelden. Dit geldt ook voor de middelen die voor de Wmo beschikbaar komen. De criteria die zijn opgenomen in artikel 2, lid 1 zorgen er voor dat met objectieve criteria gekomen kan worden tot een doelmatige besteding van de beschikbare middelen. Het voorstel wordt niet overgenomen.

Hoofdstuk 2. Vorm van te verstrekken individuele voorzieningen

Artikel 3. Keuzevrijheid

De in dit artikel gebruikte term ‘kan’ gaat voorbij aan de verplichting van de gemeente om zorg te dragen voor keuzemogelijkheden. Nadrukkelijk is in de Wmo niet bedoeld dat dit van toepassing kan zijn wanneer iemand bijvoorbeeld handelingsonbekwaam is om een PGB te beheren en het PGB zou besteden aan andere zaken dan waarvoor het is bedoeld. In dit artikel ontbreekt een verwijzing naar de vrijheid van de hulpvrager. Artikel 3 dient zodanig te worden aangevuld, dat duidelijk wordt dat de keuzevrijheid een recht van de hulpvrager is. Het PGB is een intrinsiek onderdeel van het participatiebeginsel in de Wmo. Ten onrechte laat de voorliggende verordening de keuze aan de gemeente.

Reactie 10:

Zoals in de tekst van artikel 3 is aangegeven is de gemeente verplicht om de keuze te geven tussen een voorziening in natura of een persoonsgebonden budget (PGB). Echter de wetgever laat de mogelijkheid om alleen in die gevallen waarin hiertegen bezwaren van overwegende aard bestaan, hiervan af te wijken (Kamerstukken I, 2005/06, 30 131, C, blz. 3). De verplichting van keuzevrijheid brengt met zich mee dat, in die incidentele gevallen, waarin gemeend wordt hiervan af te wijken, het juist belangrijk is dat hiervoor objectieve regels zijn vastgelegd. Om deze reden is opgenomen dat dit uitsluitend kan in die situaties en op grond van die criteria die zijn vastgelegd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning.

Artikel 6. Persoonsgebonden budget

Lid 5. Per omgaande

De term ‘per omgaande’ is niet reëel. Het is wenselijk dat hier een redelijke termijn wordt genoemd.

Reactie 11:

‘Wij onderschrijven de opvatting van AGOB en vervangen ‘per omgaande’ door ‘binnen een door het college te stellen redelijke termijn’.

Artikel 7. Eigen bijdrage en eigen aandeel

Om recht te doen aan het compensatiebeginsel en het participatiebeginsel dienen de meerkosten als gevolg van de beperking te worden vergoed, c.q. dient de eigen bijdrage te worden gebonden aan een maximum.

Reactie 12:

De kaders voor het eigen-bijdrage-beleid van de gemeente worden vastgelegd in een Algemene maatregel van bestuur: het Besluit maatschappelijke ondersteuning waarvan een concept aan de Tweede Kamer is voorgelegd. De gemeente moet het eigen-bijdrage-beleid binnen deze kaders vormgeven. Dit wordt opgenomen in het nog vast te stellen Besluit maatschappelijke ondersteuning.

Aanvullend wordt opgemerkt dat voor overige kosten (niet Wmo) die gemaakt worden als gevolg van een beperking, afhankelijk van inkomen en vermogen, in beginsel de mogelijkheid openstaat voor het aanvragen van bijzondere bijstand en in voorkomende gevallen vermindering van de loon- en inkomstenbelasting.

Hoofdstuk 3. Hulp bij het huishouden

De wettekst definieert huishoudelijke ondersteuning duidelijk als ‘huishoudelijke zorg’. Dat is meer dan hulp in de vorm van schoonmaken. Daar hoort ook bij aandacht voor bijvoorbeeld de algemene persoonlijke verzorging van de cliënt, assistentie bij eenvoudige administratieve werkzaamheden, verzorging van planten en dieren. AGOB adviseert ‘hulp bij het huishouden’ te vervangen door ‘huishoudelijke zorg’ en deze zorg zodanig te omschrijven dat de gemeente zich niet kan beperken tot toewijzing van ondersteuning bij het schoonmaken.

Reactie 13:

Op initiatief van de VNG is er landelijk voor gekozen om huishoudelijke zorg te vervangen door hulp bij het huishouden. Hiermee wordt de scheidslijn tussen zorg in de AWBZ en maatschappelijke ondersteuning in de Wmo geaccentueerd. Kennelijk ontstaat nu de vrees dat met een andere naamgeving ook de inhoud wijzigt. Dit is niet het geval.

Artikel 8. Vormen van hulp bij het huishouden

Onderdeel a: algemene voorziening

De term ‘algemene voorziening’ dient te worden weggelaten omdat dit geen individuele voorziening is.

Reactie 14:

Zie reactie 4. Aanvullend hierop wordt opgemerkt dat op dit moment nog geen algemene voorziening voor hulp bij het huishouden beschikbaar is.

Artikel 9, 14, 16, 17 en 23

Het in de kop van deze artikelen genoemde ‘primaat van algemene hulp en algemene woonvoorzieningen’ verdraagt zich niet goed met de elders gesuggereerde ‘zorg op maat’. AGOB is van mening, dat ‘zorg op maat’ een primaatkarakter heeft en dat algemene voorzieningen daarbij een nuttig hulpmiddel kunnen vormen. Het begrip ‘primaat’ sluit de keuze vrijheid uit.

Reactie 15:

Wij delen de opvatting van AGOB in die zin dat algemene voorzieningen een nuttig hulpmiddel kunnen vormen. Als deze voorziening toereikend is wordt niet toegekomen aan een individuele voorziening. Dit betekent dat daar waar zorg op maat nodig is deze ook geleverd wordt.

Artikel 9 Primaat van de algemene hulp bij het huishouden

Lid 1, aanhef: kan-bepaling

De bepaling ‘kan in aanmerking worden gebracht, indien’ gaat voorbij aan de verplichting van de gemeente om zorg te dragen voor compensatie van de beperkingen.

Reactie 16:

De gemeente heeft inderdaad een compensatieplicht. Om deze reden is in artikel 1, onderdeel b de begripsomschrijving aangepast. Door het gebruik van ‘kan’ zijn de mogelijkheden aangegeven waarop aan deze verplichting invulling kan worden gegeven. In de beschikking wordt aan de aanvrager gemotiveerd aangegeven op welke wijze de beperking in zijn/haar situatie wordt gecompenseerd.

Lid 1: aantoonbare beperking

Hier wordt ten onrechte de term ‘aantoonbare beperking’ gehanteerd.

De omschrijving van ‘een of meer huishoudelijke taken’ beperkt de mogelijkheden voor huishoudelijke zorg. Geadviseerd wordt aan te sluiten bij de systematiek van de ICF.

Volgens de ICF moet tot het voeren van een huishouding gerekend worden o.a.:

- het verwerven van goederen en diensten (o.a. regelen van zaken, boodschappen doen);
- huishoudelijke taken (o.a. poetsen, koken, planten water geven);
- verzorgen wat bij een huishouden hoort (o.a. huisgenoten verzorgen).

Het begrip ‘snel en adequaat oplossen’ is geen reden om keuze voor een PGB te onthouden. Deze voorwaarden kunnen niet als overwegende bezwaren beschouwd worden.

Reactie 17:

Voor een reactie op de term ‘aantoonbare beperking’ verwijzen wij naar reactie 3.

Voor de definitie van de huishoudelijk hulp wordt aangesloten bij de definitie zoals deze tot nu toe wordt gehanteerd onder de AWBZ. Zie hiervoor de notitie ‘Huishoudelijke verzorging in Zuid-Kennemerland’.

De termen snel en adequaat moeten gelezen worden in relatie tot de algemene hulp bij het huishouden. Ingeval deze algemene hulp snel en adequaat geleverd wordt is er sprake van een adequate voorziening, waarbij er geen ruimte meer is voor een individuele voorziening.

Voor de relatie tussen algemene en individuele voorzieningen verwijzen wij naar reactie 4.

Hoofdstuk 4. Woonvoorzieningen

Artikel 13. Vormen van woonvoorzieningen

Het begrip ‘kan bestaan uit’ formuleren als ‘Het college biedt een voorziening aan die bestaat uit de keuze tussen zorg in natura of een PGB’.

Reactie 18:

In artikel 13 wordt een opsomming gegeven van de vormen waarin de woonvoorziening verstrekt kan worden. De ‘kan-bepaling’ accentueert dat het gaat om een keuze uit deze vormen. Wij zien derhalve geen reden het voorstel over te nemen.

Een aantal belangrijke individuele voorzieningen wordt hier buitengesloten: onderhoud, reparatie, tijdelijke huisvesting en huurderiving.

Ook belangrijke verwijzingen naar de ICF specificaties worden hier gemist:

- toegankelijkheid van de woning;
- doorgankelijkheid en bruikbaarheid van de woning;
- oriëntaties in en om de woning;
- bezoekbaarheid.

Geadviseerd wordt om de volledige omschrijving uit de ICF op te nemen.

Reactie 19:

De opmerking dat een aantal belangrijke individuele voorzieningen niet zijn genoemd, is correct. Het is niet de bedoeling om deze voorzieningen onder de Wmo uit te sluiten. Om deze reden is artikel 15 aangevuld met de genoemde voorzieningen.

Bij het inzichtelijk maken van de beperkingen wordt gebruik gemaakt van de ICF-classificatie (artikel 31, lid 4). De wijze waarop de geconstateerde beperkingen achtereenvolgens kunnen worden opgeheven, zijn genoemd in artikel 15 voor zover het betreft de woonvoorzieningen.

Artikel 14. Primaat algemene woonvoorzieningen en recht op individuele woonvoorzieningen

Het 'primaat' beperkt de keuzevrijheid zoals in de Wmo vastgelegd.

Reactie 20:
Wij verwijzen naar reactie 4.

Lid 1 en lid 2: kan-bepaling

De 'kan' bepaling gaat voorbij aan de keuzeverplichting. Snelheid en adequaatheid zijn geen redenen om keuze voor een PGB te onthouden.

Reactie 21:
Wij verwijzen naar de reacties onder 4 en 17.
De hulpmiddelen die de buurtconciërge verstrekt, vormen voorbeelden van een algemene woonvoorziening.

Artikel 18. Hoofdverblijf

Het is niet wenselijk dat met deze formulering van 'bezoekbaar' maken tijdelijk (weekend) verblijf bij ouders/familie onmogelijk wordt gemaakt.
Ook de toegankelijkheid van douche/badruimte ontbreekt.

Reactie:
Vanuit de bestuurlijke keuze voor een beleidarme overgang van de Wvg naar de Wmo is het beleid zoals dat onder de Wvg is geformuleerd, overgenomen.

Artikel 19. Weigering van een woonvoorziening

Onderdeel a: verhuizing a.g.v. belemmeringen

De beperkingen rond het treffen van woonvoorzieningen als gevolg van verhuizen maken verhuizen van mensen met een handicap binnen de gemeente of naar elders onmogelijk. Dit is niet de bedoeling van de wetgever.

Reactie 22:
Niet vergoed wordt de verhuizing van een adequate naar een inadequate woning. Deze kosten worden vanuit doelmatigheidsoverwegingen niet vergoed. Dat verdraagt zich niet met een doelmatige besteding van de beschikbare middelen, zoals ook al hiervoor is aangegeven.

Onderdeel b: vooraf toestemming verleend

Het verdient aanbeveling om criteria voor de term 'vooraf toestemming vereist' nader uit te werken. Bijvoorbeeld door de afschrijvingstermijn van woonvoorzieningen te definiëren.

Reactie 23:

Het nader uitwerken van de vooraf vereiste toestemming is niet nodig: in alle gevallen waarin de aanvrager niet is verhuisd naar voor zijn of haar beperkingen op dat moment beschikbare meest geschikte woning, is vooraf toestemming nodig. Zonder die toestemming wordt de aanvraag geweigerd.

Onderdeel d: voorzienbare verhuizing

Dit artikel mag niet leiden tot uitsluiting van mensen die een progressieve en daarmee voorspelbare aandoening hebben, ook al is er dan geen sprake van een onverwacht optredende oorzaak.
Ook het begrip 'leeftijd' schrappen als criterium.

Reactie 24:

In art. 19, aanhef en onderdeel d, is bepaald dat verhuizingen die als algemeen gebruikelijk beschouwd kunnen worden, worden uitgesloten van vergoeding. Het gaat dan om verhuizingen die gezien de gezinssituatie, leeftijd of levensfase door heel veel/bijna alle leeftijdsgenoten gemaakt worden. Ook hier geldt dat jurisprudentie hierover is gevormd onder de uitvoering van de Wvg. De voorgestelde bepaling past derhalve in de beleidsarme overgang van Wvg naar Wmo.

Hoofdstuk 5. Het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel

Artikel 21. Vormen van vervoersvoorzieningen

Het college biedt een voorziening aan die bestaat uit zorg in natura of een PGB.

Reactie 25:

Met dit tekstvoorstel wordt voorbij gegaan aan het in de regio operationele vraagafhankelijke vervoerssysteem. In artikel 21, onderdeel a is de collectieve vervoersvoorziening opgenomen onder de algemene voorziening. Er is geen reden om dit te wijzigen.

Bij de behandeling van het wetsvoorstel Wmo in de Eerste Kamer is dit overigens punt van aandacht geweest. De regering heeft uitgesproken dat de keuzevrijheid voor een PGB hier niet op gaat.

Artikel 22 en 23

De ‘kan’ bepaling gaat voorbij aan de keuzeverplichting.

Reactie 26:

Wij verwijzen naar reactie 16.

Artikel 23. Het primaat van het collectief vervoer

Advies is om dit artikel te schrappen.

Reactie 27:

Wij verwijzen naar reactie 25.

Artikel 25. Omvang in gebied en in kilometers

De term ‘uitsluitend’ schrappen.

De aanvullende beperkende voorwaarde ‘dreigende vereenzaming’ schrappen. Argument is dat WMO artikel 4, lid 1 als criterium heeft deelname aan het normale maatschappelijk leven. Dit gaat verder dan het voorkomen van eenzaamheid. Wmo wil de participatie van burgers realiseren.

De aanvullende kilometer bepaling schrappen. Een differentiatie naar situatie, reisgebied en leeftijdsgebonden vervoersbehoefte is nodig om aan de participatiedoelstelling tegemoet te kunnen komen.

Reactie 28:

De term ‘uitsluitend’ in de tweede regel kan inderdaad geschrapt worden.

Bij de invulling van dit artikel is gebruikt gemaakt van bestaande Wvg-jurisprudentie. De term ‘dreigende vereenzaming’ komt hieruit voort. De kilometergrens is voortgekomen uit Wvg-jurisprudentie.

Door het volgen vande onder de Wvg gewezen jurisprudentie wordt aangesloten bij de beoogde beleidsarme overgang van de Wvg naar de Wmo.

Artikel 26. Vormen van rolstoelvoorzieningen

De ‘kan’ bepaling gaat voorbij aan de keuzeverplichting van de gemeente.

Het is wenselijk dat de gemeente individuele voorzieningen biedt die het mogelijk maken zich te verplaatsen in en rond de woning. Het college biedt een voorziening aan die bestaat uit de keuze tussen zorg in natura of een PGB.

Minimale aanpassing: uitbreiding van de lijst met de onderstaande ICF activiteiten die hier ook onder vallen:

- het uitvoeren van transfers (d420)
- het optillen en dragen van iemand (d430)
- het lopen (d450)
- zich binnenshuis verplaatsen (d4600)
- zich verplaatsen in andere gebouwen dan thuis (d4601)
- zich verplaatsen buiten eigen huis en gebouwen (d4602)
- ondersteunende producten en technologie voor verplaatsing van personen binnenshuis en buitenshuis en vervoer (e1201)

Deze voorzieningen zijn ook noodzakelijk voor het functioneren van mantelzorgers.

Reactie 29:

Voor de ‘kan-bepaling’ verwijzen wij naar reactie 16.

Voor de ICF kwalificatie verwijzen wij naar reactie 19.

Toepassing van de ICF-systematiek houdt in dat de genoemde activiteiten behoren tot de overwegingen die in het kader van het beoordelen van de aanvraag voor een voorziening een rol spelen.

Artikel 27. Incidenteel en dagelijks rolstoelgebruik en sportrolstoel

De termen ‘incidenteel’ en ‘dagelijks’ schrappen. In alle gevallen gaat het bij rolstoelen als voorziening om het compenseren van de activiteit lopen.

Van belang is dat er een artikel tot stand komt waarin ook de rolstoelvoorzieningen, inclusief de sportrolstoel goed zijn geregeld.

Reactie 30:

De termen ‘incidenteel’ en ‘dagelijks’ zijn uit elkaar gehaald door ook onder de rolstoelen alsnog de mogelijkheid van een algemene voorziening (artikel 25, sub a) op te nemen. Ontwikkelingen in de markt vormen daartoe de aanleiding. In artikel 26, lid 1 is vervolgens aangegeven dat de algemene voorziening verstrekt kan worden in geval van incidenteel gebruik van een rolstoel.

Artikel 28. Aanspraak op rolstoelvoorzieningen voor AWBZ-bewoners

De verwijzing naar andere wetten is overbodig omdat het hier kennelijk gaat om bedoelde voorliggende voorzieningen die op grond van Wmo artikel 2 altijd voorgaan.

Reactie 31:

In het algemeen kan inderdaad worden teruggevallen op artikel 2 Wmo. In casu gaat het echter om een bijzondere situatie, die hier expliciet wordt geregeld. De tekst van artikel 28, in samenhang met de toelichting daarop geeft de gewenste duidelijkheid.

Hoofdstuk .7 Het verkrijgen van voorzieningen en het motiveren van besluiten

Artikel 29. Gebruik aanvraagformulier

In dit artikel opnemen, dat de gemeente in de plaatselijke pers zal aangeven bereid te zijn cliënten desgevraagd te zullen ondersteunen bij het formuleren van de zorgvraag.

Reactie 32:

Informatie, advies en cliëntondersteuning zijn ondergebracht in prestatieveld 3 van de Wmo. Vanzelfsprekend zal aandacht worden gegeven aan ondersteuning bij het invullen van formulieren. Deloketten spelen hierin een belangrijke rol. Het onderwerp leent zich niet voor de Wmo-verordening. Derhalve nemen wij het voorstel hier niet over.

Algemeen geldende slotopmerkingen

De Wmo-verordening geeft geen uitwerking aan de algemene compensatieverplichting Wmo artikel 4, lid 1 onder d medemensen ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aangaan. Gelet op de intentie van de wetgever van de Wmo een participatiewet te maken is dit een tekortkoming in de voorliggende verordening.

Reactie 33:

In de Verordening maatschappelijke ondersteuning worden de individuele voorzieningen (prestatieveld 6) geregeld. Hiermee wordt voor de individuele burgers de mogelijkheid gecreëerd om gecompenseerd te worden in hun beperkingen en deel te nemen aan de samenleving.

De verordening geeft geen beeld van de prestatievelden 1 tot en met 5 en 7 tot en met 9. De gemeente zal dit beleid vastleggen in de nog op te stellen beleidsnota maatschappelijke ondersteuning. Bij de totstandkoming van die nota worden de belangenorganisaties betrokken. Er is derhalve geen sprake van een tekortkoming.

Het is wenselijk dat in de verordening wordt opgenomen dat er een evaluatie plaats zal vinden

Reactie 34:

Art. 9 Wmo verplicht het college van burgemeester en wethouders jaarlijks een klanttevredenheidsonderzoek uit te voeren waarbij representatieve organisaties op het gebied van maatschappelijke ondersteuning zijn betrokken en verplicht voorts aangewezen gegevens over de prestaties op het gebied van maatschappelijke ondersteuning te verschaffen. Bovendien wordt op basis van die gegevens vanwege het Rijk een vergelijkend onderzoek gepubliceerd. De gedane suggestie achten wij daarom overbodig. Wel hebben wij in artikel 11 lid 2 een bepaling opgenomen die voorziet in een evaluatiebepaling van het klassensysteem.

Het is wenselijk dat in de verordening op enigerlei wijze wordt opgenomen dat deze onder grote tijdsdruk voor alle partijen tot stand is gekomen. En dat dit ook reden kan zijn om tussentijds de verordening aan te passen of te wijzigen. Dit te meer daar de gemeente er voor heeft gekozen om de Wmo beleidsarm met slechts een beperkt aantal taken in te voeren. Dit heeft tot gevolg dat in de nu vast te stellen verordening hierop ook een zwaar accent ligt.

Reactie 35:

Zoals wij eerder in de Wmo-nota 'De WMO in de gemeente Haarlem' hebben aangegeven, is de overgang van de Wvg naar de Wmo beleidsarm. In het kader van de 4-jarige beleidsnota Wmo zullen visie en uitgangspunten nader worden uitgewerkt.

De verordening kan overigens op elk moment worden aangepast. Zonodig zullen wij daartoe voorstellen doen.

Er dient nog nader vorm en inhoud te worden gegeven aan participatie binnen de Wmo. Hiervoor zijn verschillende modellen uit te werken. 'De AGOB blijft hierbij graag nauw betrokken.

Reactie 36:

Vanzelfsprekend worden de belangenorganisaties betrokken bij de verdere vormgeving van de participatie binnen de Wmo.

Het verdient aanbeveling om in het kader klachtenregelingen en van de mogelijkheid tot beroep en bezwaar binnen de Wmo hier nadere uitwerking aan te geven. Met in de itwerking accenten op onafhankelijk, deskundig en cliëntvriendelijk.

Reactie 37:

Klachtenregeling, bezwaar en beroep is geregeld in de Algemene wet bestuursrecht. De bezwaarmogelijkheid wordt in iedere beschikking opgenomen. Ook bij de uitspraak op bezwaar door de commissie voor de bezwaarschriften wordt een rechtsmiddelenverwijzing opgenomen.

De AGOB vertrouwt erop dat zij met voornoemde inhoudelijke reactie een constructief kritische bijdrage heeft geleverd aan de conceptverordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning. De AGOB spreekt haar waardering uit voor de wijze waarop de projectleider Wmo zo optimaal mogelijk inhoud geeft aan het begrip cliëntenparticipatie bij het tot stand komen van de Wmo.

Reactie 38:

Wij beklemtonen nogmaals dat wij verheugd zijn over de constructieve bijdrage van de AGOB. Dat zulks gebeurd is in goede samenwerking met de projectorganisatie verheugt ons evenzeer.

Overzicht van wijzigingen t.o.v. de ontwerpverordening

Artikel 1, sub b

Compensatiebeginsel is vervangen door compensatieplicht.

Artikel 1, sub q

De tekst is gewijzigd door ‘gemeenschappelijke een woning bewoont’ te vervangen door ‘een gemeenschappelijke huishouding voert’.

Artikel 1, sub s

Toegevoegd is het begrip ICF.

Artikel 1, sub t

Toegevoegd is het begrip normaal gebruik van de woning.

Artikel 2, lid 3

Toegevoegd lid, in afwijking van lid 1 onder a geldt de zinssnede “langdurig noodzakelijk” niet in gevallen waarin voor een afzienbare periode hulp bij het huishouden nodig is.

Artikel 6, lid 5

Per omgaande is vervangen door binnen een door het college te stellen redelijke termijn.

Artikel 11, lid 2

Aan artikel 11 is een evaluatieverplichting voor het klassensysteem opgenomen.

Artikel 15

Sub d is gewijzigd in sub g (uitraasruimte)

Een nieuw sub d, e en f zijn toegevoegd.

Artikel 22, lid 2

Toegevoegd lid in verband met de voortzetting van de bestaande € 49,00 regeling.

Artikel 25, lid 1

De term uitsluitend in de tweede regel is verwijderd.

Aanpassing van de Verordening op basis van nieuwe ontwikkelingen:

Artikel 26

De mogelijkheid om een rolstoel te verstrekken als een algemene voorziening is opgenomen onderdeel a.

Artikel 27

Aangepast naar aanleiding van de opgenomen mogelijk tot verstrekking algemene voorziening met onderdeel a.

Artikel 30

De aanvraag kan worden ingediend bij een bij besluit van het college aan te wijzen loket.

Artikel 31, lid 2

De verplichting om bij alle nieuwe cliënten een advies te vragen is vervallen.

Voorts is artikel 31, lid 2 gewijzigd. In de ontwerpverordening was opgenomen de aanwijzing van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) als adviesinstantie. Op dit moment zijn gesprekken gaande met adviesinstanties, CIZ en Argonaut, over de rol die zij kunnen spelen bij de advisering over de Wmo. Op basis van de resultaten hiervan wordt u in het najaar nader geadviseerd. In afwachting van nader

besluitvorming is artikel 30, lid 2 gewijzigd: het CIZ is vervangen door een door het college aangewezen adviesinstantie.

Onderwerp: Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2007
--

Inhoud van het voorstel

Vaststellen Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2007.

Aanleiding

Aanleiding is de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning op 1 januari 2007. De verordening dient voor 1 oktober 2006 te zijn vastgesteld.

Financiële paragraaf

In de begroting van 2007 worden de door het Rijk ter beschikking gestelde middelen opgenomen. In de septembercirculaire volgen de definitieve bedragen.

Participatie / communicatie

Bij de vormgeving van de voorliggende verordening is de Adviescommissie Gehandicapten en Ouderen Beleid nauw betrokken geweest. De inspraak is verwerkt zoals aangegeven in de inspraakreactie (zie bijlage).

Planning

B & W vergadering op 22 augustus 2006, commissie Samenleving op 7 september 2006 en raadsvergadering op 21 september 2006.

Wij stellen de raad voor:

- | |
|---|
| <ol style="list-style-type: none">1. de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2007 vast te stellen. |
|---|

De secretaris

De burgemeester

Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. ...

2. ...

3. ...

Gedaan in de vergadering van

De griffier

De voorzitter